www.svoboda-news.com

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орґан Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 30-го червня 1917. Ч. 76. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, June 30, 1917. No. 76.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕС РІШИВ УТВОРИТИ

ВЛАСНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ЖАДАЮТЬ НЕЗАВИСИМОЇ УКРАЇНИ.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ РОЗПІЧНУТЬ СЯ ДНЯ 13. ЖОВТНЯ.

Вісти з України.

Українські війска за независимою Україною.

Стокгольм, 25. червня. — Кореспондент часописи „Шікаґо Трібюн" Джеймс О'Донел Беннет доносить:

„ПО ЦІЛІЙ УКРАЇНІ ВІДБУВАЮТЬ СЯ МАСОВІ НАРОДНІ ВІЧА, НА ЯКИХ СТАВИТЬ СЯ ЖАДАНЄ ЗОВСІМ НЕЗАВИСИМОЇ УКРАЇНИ.

„ВСЇ ВІЧА ВІДБУВАЮТЬ СЯ ПІД ОХОРОНОЮ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСК, ЯКИХ НАРІД ЗАКЛИНАЄ, ЩОБИ НЕ ВЕРТАЛИ НА БОЄВИЙ ФРОНТ, ДОКИ СПРАВА УКРАЇНИ НЕ БУДЕ ПОЛАГОДЖЕНА".

Всеукраїнський конґрес заявив ся проти відорваня України від Росії.

Петроград, 26. червня. — **Нині подано до відома військовому конґресови Українців заяву всеукраїнського конґресу, що ЖАДАЄ АВТОНОМІЇ УКРАЇНИ, АЛЕ Є ПРОТИВНИЙ ВІДОРВАНЮ ЇЇ ВІД РОСІЇ.**

Взивають кн. Львова до переговорів в справі жадань Українців.

Петроград, 27. червня. — **Представник правительства в Києві відніс ся нині телеґрафічно до президента кабінету, кн. Львова, представляючи йому, що треба негайно розпочати ПЕРЕГОВОРИ В СПРАВІ ЖАДАНЬ УКРАЇНЦІВ (самостійне правительство).**

Президент кабінету заявив на те, що положенє на Україні не дає приводу до занепокоєня.

Українці творять своє власне правительство.

Петроград, 28. червня. — **Українці, мешканці просторих земель полудневої Росії, подали на загальнім конґресі в Києві до відома, що російське провізоричне правительство відкинуло жаданя Українців в справі автономії України.**

Відтак візвано Українців, щоби УТВОРИЛИ СВОЄ ВЛАСНЕ ЛЬОКАЛЬНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО, КОТРЕ, ЯК НАДІЮТЬ СЯ, БУДЕ ПОТВЕРДЖЕНЕ МАЮЧИМИ СЯ ВІДБУТИ УСТАНОВЧИМИ ЗБОРАМИ.

Привіт від австрійських Українців.

Стокгольм, 21. мая. — З Відня телеґрафують:

Українська парляментарна фракція одноголосно приняла слідуючу резолюцію:

Українська парляментарна фракція, яка з сердечним братним почуванєм і теплою участию слідить за могучим національно-політичним рухом на російській Україні, витає той рух, який проявив силу і політичну зрілість, і числячи ся з умовинами політичного характеру й дійсними можливостями, підняв знамя автономної України, біля котрого він зумів зібрати як інтеліґенцію так і широкі народні маси.

Будучи сьвідомою своєї національної єдности з російською Україною, українська парляментарна фракция звертаєть ся від українського населеня Австрії з братним поздоровленєм до Української Центральної Ради і висловлює тверду віру, що весь український нарід, котрий вступив нині безповоротно на дорогу національної свободи, спільними силами дійне загального для всіх Українців ідеалу — повного національного самовизначеня.

(„Биржевыя Вѣдомости", з 22. мая).

Український конґрес в Харкові.

Дня 29. цьвітня б. р. розпочав ся був у Харкові конґрес Українців тої губернії. На предсідателя конґресу вибрано **проф. Зайкевича**, заступниками предсідателя **Тимошенка і Ничипоренка.**

По рефераті про конґрес у Києві ухвалено вислати Українській Раді в Києві привітну телеґраму, в якій признано її законним представителем українського народу.

Посїм принято внесенє, щоби заміняти всюди царські портрети на портрети Шевченка.

Референт **Синявський** представив задачі українського народу, як слідує:

Федеративна република і автономія України. Тільки република обезпечить права народу і народоправство, тільки автономія обезпечить свободу України. Автономія — на взір фінляндської.

Автономію треба підготовити в практиці, треба показати, що вона в дійсности вже є, а лише треба її потвердити.

Українську Центральну Раду в Києві повинні Українці вважати неначе своїм тимчасовим правительством.

Подібні інституції треба орґанізувати по всіх місцевостях, бо треба також і місцевих правительств.

Бесїдник подав відтак плян, в який спосіб належить орґанізувати раду ґубернияльну і ради місцеві.

Инші бесїдники подали дещо відмінний плян орґанізовання українського народу. Менше було предложенє, щоби орґанізувати українські волостні (громадські) комітети, відтак творити комітети уїздні (повітові), а вкінци губернияльні.

Піднесено також проєкт, аби творити місцеві і загальні ради робітничих, салдатських і селянських депутатів.

Виступленє Петренка (соціял-демократа) з різкими нападами проти буржуазії, тимчасового правительства і т. п. викликало — як доносить часопись „Южный Край" — острі протести зібраних. Також пізнїйша дискусія вела ся при підвисшенім настрою.

(Продовженє на стороні 3-тій).

Американські війска у Франції.

ПАРИЖ, 27. червня. — **Перші американські правильні війска прибули нині до французької пристани.**

Подорож через океан відбули війска безпечно і без найменьшої пригоди.

Війска стоять під командою ґенерал-майора Сіберта. Американські війска будуть поміщені в таборі, відки по якімось часі відійдуть на боєвий фронт.

Прибутє американських війск до до Франції викликало серед французького населеня невисказану радість.

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

Австрійський кабінет міністрів безпартійний.

АМСТЕРДАМ, 27. червня. — Віденська телеґрама доносить, що президент нового австрійського кабінету, др. Зайдлер, представляючи членів нового кабінету в палаті послів, заявив, що **правительство буде полагоджувати всі справи державні з як найострійшою, безпартійностию.**

Кабінет, який має характер кабінету провізоричного, має на цїли виготовити лише плян для більшого співділяня зі сторони ріжних народностий, а тоді він уступить, роблячи місце вже постійному правительству.

В справі розпочатя мирових переговорів.

АМСТЕРДАМ, 28. червня. — **В австрійській палаті послів ведено вчера дискусію над інтерпеляцією, яку внесли посли Дашинський, Стоян і Грубан в справі розпочатя мирових переговорів.**

Дашинський (польський соціял-демократ) і товариші піднесли в інтерпеляції, що всї народи монархії бажають мира та що для Австрії є тепер відповідна пора оголосити воєнні цїли і мирові услівя. В інтерпеляції покликують ся посли на право народів рішати про свою власну долю.

Президент кабінету, др. Зайдлер, спротивив ся інтерпеляції, обстоюючи за конечностию витривати вірно до кінця в союзі з Німеччиною. Заяву, наведену в інтерпеляції, що право народів рішати про свою власну долю може становити основу тривалого мира, вважає президент за мильну. Правительство, заявив він, придержує ся конституції, яка застерігає право заключати мир цісареви.

Дальше заявив президент отсе:

„На основі сього позитивного права, прислугуючого монархови, австро-угорське правительство в порозуміню зі своїми союзниками було все готове війти з ворогами в переговори в справі чесного мира.

„Міністер для заграничних справ заявив був нашу готовість щодо чесного мира, який дав би ґарантію на безпечність розвою держави. Однак, як довго наші вороги вагають ся погодити з таким становищем, будемо боротися дальше в сильній надії, що славні діла нашої армії і самопосьвята вітчини принесе народам нашої монархії яко нагороду чесний мир".

Закон в справі оподаткованя воєнних зисків.

АМСТЕРДАМ, 27. червня. — З Відня доносять, що міністер фінасів предложив законопроєкт в цїли спеціяльного оподаткованя воєнних зисків.

Бувший президент австрійського кабінету ґубернатором Чорногори.

БЕРЛІН, 27. червня. — Телеґрама з Відня доносить, що уступивший президент австрійського кабінету, ґр. Клям-Мартініц, одержав від цісаря Карла великий хрест ордеру св. Стефана і зістав іменований ґубернатором Чорногори.

В РОСІЇ.

Установчі Збори розпічнуть ся дня 13. жовтня.

ПЕТРОҐРАД, 28. чирвня. — **Провізоричне правительство оголосило нині, що вибори послів на Установчі Збори відбудуть ся дня 30. вересня.**

ПОЧАТОК ЗАСІДАНЯ УСТАНОВЧИХ ЗБОРІВ НАЗНАЧЕНО НА ДЕНЬ 13. ЖОВТНЯ.

Всеросійський конґрес проти окремого мира, але жадає скорого привернення мира загального.

ПЕТРОҐРАД, 27. червня. — **Всеросійський конґрес делеґатів робітничих і салдатських рад ухвалив великою більшостию голосів резолюцію, яка противить ся всяким змаганям до заключеня окремого мира, натомісць заявляє, що ЯК НАЙСКОРШЕ ПРИВЕРНЕНЄ МИРА Є ГОЛОВНИМ ЗАВДАНЄМ РОСІЙСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ДЕМОКРАТІЇ.**

Резолюція була внесена делеґатами, які належать до революційних соціялістів і соціял-демократичних „меньшевиків".

Повний зміст резолюції звучить:

„Теперішна війна є вислідом змагань імперіялістів, які находять ся між пануючими клясами у всіх краях і стремлять до здобутя ринків збуту та до політичного і економічного поневоленя слабших народів.

„Війна веде до цілковитого вичерпаня всїх воюючих держав і приводить російську революцію над берег пропасти.

„Війна не лише пожирає мілїони жертв і мілїярди богатств краю, але грозить викликанєм ще більшого заколоту, ніж полишив в Росії по собі старий режім.

„Війна веде до голодової смерти і не позволяє народови укріпити здобуту свободу.

„Конґрес прийшов до переконаня, що прискорене мира є одною з найважнїйших задач революційної демократії. Сю задачу вкладає не лише інтерес революції, але також стремлїнє робітників всїх країв, щоби положити конець взаїмному нищеню себе і відновити назад братерство до спільної боротьби за свободу людства.

Дальше конґрес приходить до переконаня:

ПЕРШЕ: Що покінчене війни через побіду одної з воюючих держав становило би завязок до нових воєн, причинило би ся до заостреня ненависти між народами і довело би до цілковитого вичерпаня, голодової нужди і руїни.

ДРУГЕ: Що заключене окремого мира скріпило би одну з воюючих держав, дало би їй можність на рішучу побіду над другими, скріпило би стремлїня в напрямі змагань пануючих клясс і становило би перешкоду до міжнародного зєдинення робітників. Тому конґрес противить ся рішучо всякій політиці, яка в дійсности має на цїли заключенє окремого мира або окремого завішеня оружа, яке є лише вступом до окремого мира".

Домагають ся ревізії воєнних цїлий союзних держав.

ПЕТРОҐРАД, 27. червня. — Всеросійський конґрес делеґатів робітничих і салдатських рад приймив резолюцію, яка **взиває демократів всїх країв, щоби вони вплинули на свої правительства і змусили їх приймити російський клич: „мир без заборів і відшкодовань".**

Резолюція взиває дальше, щоби демократи всїх країв доложили своїх старань в справі **скликаня міжнародного соціялїстичного конґресу в цїли привернення солїдарности робучих кляс.**

Конґрес візвав провізоричне правительство, щоби воно сейчас перевело ревізію договорів зі своїми союзниками, і усунуло з них всї точки, які мають цїли заборчої політики.

Конґрес зажадав дальше здемократизованя міністерства заграничних справ і дипльоматичного тїла.

Знесенє воєнних судів.

ПЕТРОҐРАД, 27. червня. — **Провізоричне правительство рішило зовсїм знести воєнні суди.**

Надзвичайно важні случаї, які вимагають негайного переведеня слїдства, будуть полагоджувати ся в постійних військових судах полкових або корпусових.

Поручник Лебедов міністром маринарки.

ПЕТРОҐРАД, 27. червня. — **Провізоричне правительство поручило поручникови Лебедову управу міністерства маринарки.**

Дотепер справами міністерства маринарки заряджував міністер війни Керенський.

В послїднім місяци утїкло з Росії 3.600 полонених Німців.

ПЕТРОҐРАД, 28. червня. — **Часописи доносять, що в протягу останного місяця утїкло через Фінляндію поверх 3.500 німецьких жовнїрів і 100 офіцирів з російського полону.**

Фінляндці, як доносять, давали дуже малу поміч при ловленю утїкаючих бранців.

Американська комісія в головній російській кватирі.

ПЕТРОҐРАД, 27. червня. — **Голова американської комісії, Елїгу Рут, і військові члени сеї комісії прибули нині в товаристві міністра заграничних справ, Терещенка, до головної кватири російських військ.**

В кватирі відбула ся нарада, в якій взяли участь Терещенко, Елїгу Рут, ґен. Скат і ґен. Брусілов.

Ґен. Скат позістане через 10 днїв на боєвім фронті, відвідуючи передівсїм боєву лінію на полуднево-західнім фронті. Ґен. Скат виголосить при тій нагоді ряд бесїд до російських жовнїрів і представить їм принципи, вправність і карність американської армії.

Вивіз до Росії за 3 роки війни два рази більший ніж за 50 літ.

НЮ ЙОРК, 26. червня. — **Статистичне зіставлене виказує, що від 1. серпня 1914 р. дотепер вивезено до Росії товарів на 1.000 мілїонів долярів, підчас коли за 50 літ перед війною вивіз виносив всього 575 мілїонів долярів.**

З кінцем червня 1915 р. (за перший рік війни) вивіз до Росії виносив 61 міл. дол.; за другий рік війни 314 міл. дол.; за третий рік війни вивіз зріс на 565 міл. дол.

Найбільша частина вивозу припадає на вивіз пороху, бо аж 57 міл. дол. в 1916 р., а в 1917 114 міл. дол.

В протягу 1916 р. Росія спровадила загалом зі всїх держав товарів на 1.416,000.000 долярів; в тімсамім часї Росія вивезла товарів всього на 296,600.000 долярів.

(Продовженє на стороні 3-тій.)

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 20, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
to United States:
$2.50 per year
$1.25 per 6 months
$1.00 per 4 months
to Jersey City and to foreign countries:
$3.25 per year
$1.75 per 6 months
$1.00 per 3 months
Single copy 3 cents.

ПЕРЕДПЛАТА:
В Злучених Державах:
на рік $2.50
на пів року $1.25
на 4 місяці $1.00
В місті Jersey City і за границю:
на рік $3.25
на пів року $1.75
на 3 місяці $1.00
Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі мані-ордера і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висилаю замовлені належить долучити мані-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертасть ся.

З біжучої хвилі.

—o—

Лондонський „Таймс" доносить, що в день отворення австрійського парляменту (31. мая) в імени Українців промовляв посол др. Евген Петрушевич, жадаючи основаня автономної української просвіцї.

Українська радикально-демократична партія в Києві признала, що землї поодиноких властителїв повинні перейти на власність народного земельного фонду за відповідною винагородою, бо насильне забранє земель від властителїв без заплати грозить краєви великим занепадом в економічнім і фінансовім відношеню. Крім того се може викликати більші непорядки, які, без сумнїву, старалиб ся використати на свою користь вороги української автономії і федеративного порядку в Росії.

Партія довідала ся, що селяни годять ся на повисший проєкт із сим додатком: **в кого більше землї, тому меньша викупна заплата; в кого меньше землї, тому більша викупна заплата.**

Українська радикально-демократична партія одобрила останнє жаданє селян.

Під датою 28. марта 1917 року — як доносить иноюрська „Новая Русь" — Зенон Мохнацький, член „Русскаго Народнаго Совѣта Прикарпатской Руси", в Ростові над Доном, написав до предсїдателя тутешної „Русской Народной Организаціи" лист, в якім між иншим доносить, що тамошні кацапи хотїли вислати до Америки своїх делєгатів, але російське правительство не видало їм паспортів. В делєгації мали взяти участь: др. М. Т. Глушкевич, З. Мохнацький, А. Полїщук (з Бродів), студенти Цепенда і Смага. На їх просьбу о видачу паспортів правительство навіть не відповіло...

Про загальне положенє кацапів у Росії Мохнацький пише:

Тепер зазначу лише, що відносини настільки перемінили ся, що **в канцелярії „Русскаго Народнаго Совѣта Прикарпатской Руси"** (в Ростові над Доном) **Українцї перевели ревізію, забрали всі протоколи і письма і всьо то післали до головного українського федеративного комітету в Москві, де дїячі будуть переглядати, чи там нема чого противного свободі нової Росії** (читай: **Самостійної України**).

Сподїваємо ся, що всьо то з часом вияснить ся, всеж таки **тепер завдяки зручній аґітації українських сепаратистів** (офіцїяльно вони звуть себе **Українцями-федералістами**) **справа дійшла до того, що всїх русскихъ галичанъ уважають в Росії чорносотенцями і цареславними.** Положенє русскихъ галичанъ, визнаючих ідею культурної і національної єдности всього русскаго народу, дуже тяжке, тимбільше, що завдяки невдатній політицї деяких наших людий у нас тепер нема другів...

Наспів для кацапів час слушної кари. Скінчило ся панованє царя, то й скінчила ся чорносотенна робота галицької кацапнї.

Тепер наступає суд. Царя будуть судити Москалї, а кацапів — зрадників українського народу — буде судити український нарід.

Котюзі по заслузї!

Польські ідеали.

Дивних сусїдів подарувала нам доля, а коли ще згадаємо про колишнє наше довговікове спільне пожитє з ними, то дивує нас тодї тільки наша велика терпеливість і самопосьвята, з якою доводило ся нам колись коротати свій вік. Бо Поляки вже наче з самої природи є противниками не тільки Українцїв, але й цїлої людської культури. Доказів на се богато, а візьмемо хиба найсьвіжійші.

Видавалоб ся, що, діставши якутаку Польщу й переживаючи дуже важну політичну кризу, Поляки відуть в себе, впречуть ся своїх історичних блудів і нічнуть будувати свої політичні аспірації на ґрунтї чисто польськім, без жадних рабівничих забаганок і чужої кривди. Та се тільки так би видавало ся безсторонному і справедливому глядачеви. Поляк же скорше згине, ніж впречеть ся історичної Польщї — того марева страху для ріжних поневолених народів. Історична Польща для Українцїв, Білорусинів, Литовців, Латишів і Естонцїв є рівнозначна з колишною царською Росією. Поляки все будуть бачити у східній Галичинї, в Холмщинї і в цїлій пограничній полосї на північ аж до Балтійського моря найприроднїйшу Польщу. Польська нахабність — се історична хороба, на яку найкрасшим ліком є тільки чужа сила.

Ту нахабність прикриває дуже добре замаскована безличність, маюча на цїли оправдати польські претенсї. І так у відповідь на заяву недавного українського зїзду у Львові, де проголошено було клич оборони холмських Українцїв проти польської навали, Ляхи постарались о тисячі підписів Холмщан із заявами, будьто там нема ніяких Українцїв. Такесамо проголосив недавний польський конґрес у Кракові, уважаючи пограничні українські землї за „дійсно польські". Тесаме грозить зі сторони польської захланности Білорусинам і Литовцям. На їх щастє вони пізнали ся на польських зубах і стережуть ся їх тепер що сили. Все те утверджує нас тільки в тім переконаню, що **польським ідеалом є загарбанє непольських земель до будучої Польщі і панованє над непольським населенєм. Чим теперішний польський політичний рух прибирає тільки протидемократичний, шовіністичний, нетерпимий до чужих націй характер.** Отсе є один з польських ідеалів.

Другий ідеал Поляків — се вже їх внутрішний, який нас обходить меньше, а який найкрасше характеризує польську душу. Як усїм відомо, цїлий сьвіт кричить, що бєть ся тепер за демократію, за волю і добро найширших мас, що ті маси мають бути міродатними чинниками в загально-людськім житю і не сьміє якась горетка людий кермувати всїми після своєї вподоби. **Свобода голосу в рішаню всїх публичних справ згідно з волею всього загалу і для його добра — ось клич демократизму.** Найлучшою формою державного устрою, де би найвірнїйше найшли вислів демократичні ідеали, є без сумнїву республика. В добре устроєній республицї кождий свобідно забирає голос, порішаючи ріжні справи в користь загалу, а тимсамим і в свою. Видавалоб ся, що коли Поляки дістали змогу самі рішати про політичну форму свого істнованя, вони пійдуть за голосом теперішної демократії і махнувши рукою на всяких „крулюф" і „крулїкуф", заведуть у себе республику. Так думають у сьвітї люди, але инакше Поляки! Бо в дійсности найважнїйшим тепер їх доманганєм є мати свого „круля" з конституційною монархією. Шляхотська сільність ще не вишумілась і є повна диких вибриків та загаганок польських маґнатів і. їх підлизайків. Вони-ж до републики ще не доросли, а вдоволять ся й монархією! І вони мають сьмілість називати себе поступовцями, йдучими за покликом часу! Противно, Поляків треба би зачислити до найзавзятїйших консерватистів, до перекітків колишніх людских гріхів.

Таким способом ми бачимо, що як на протиж всього історичного житя так і під теперішну пору найважнїйшою цїлою польського політичного житя є національний шовінїзм, себто нетерпимість чужих народностий, охота загарбати чужі землї й повернути в рабів їх населенє, і протидемократичний характер їх політики, то є: недопущенє до державної керми найширших своїх мас, аби, борони Боже, не втратили що на тім висші класи. **Консерватизм, зискорузлість і безлична нахабність — ось се тепер польські ідеали.**

Ті „шляхотні" ідеали польських шляхтичів є тепер звернені твердим рогом головно в сторону Українцїв. Видно, що Поляки українські землї надзвичайно подобають ся і тому вони кидають на них своїм заздрим оком. Про се сьвідчить заява польської державної ради у Варшаві (повний зміст сеї урядової заяви подаємо в статї п. з. „Становище австрійських Українцїв супроти заяви польської державної ради у Варшаві) і проєкт вилученя Галичини, виготовлений „польською державною радою для Галичини" — польським колом у віденськім парляментї.

Про характер теперішних польських аспірацій щодо українських земель поговоримо докладнїйше иншим разом, а нинї ми начеркнули тільки загальний образ польської рогатої душі. Принагідно звертаємо увагу нашого загалу на одну засадничу справу: **Доси ми вели боротьбу лише з поодинокими партіями польської суспільности; тепер же будемо мати до діла з цїлим польським народом, бо цїлий польський нарід є репрезентований в обох висше названих польських політичних тїлах — у варшавській польській державній радї і в польськім колї у Відни.**

Становище австрійських Українцїв супроти заяви польської державної ради у Варшаві.

З приводу відозви російського провізоричного правительства в справі Польщі відбуло ся у Варшаві повне засїданє польської державної ради, на якім принято одноголосно декларацію слїдуючого змісту:

Европейська війна видвигнула польське питанє яко велику проблему міжнародної політики у сьвітовім плянї. Наш нарід відчував, що його вікові стремлїня можуть бути здійснені, а добровільна участь леґіонів у боротьбі о независимість Польщі є живим образом тих стремлїнь.

Польське питанє могло бути розвязане лише через утворенє польської держави. Сю історичну конечність перші пізнали правительства центральних держав. Акт з 5. падолиста 1916 р. покликав до житя независиму польську державу, хоч в тім акті не означено ще її територіяльних границь. А тепер також і провізоричне російське правительство признає независимість нашої вітчини і в сей спосіб створює, що відбудованє Польщі є необхідною історичною конечностию. Однак нове російське правительство предкладає Полякам землї, які не находять ся під його властию, пропонує перенести означенє границь польської держави на установчі сойри і крім того вже заздалегідь предвиджує військовий союз обох держав.

Кожде нам накиненє зобовязанє обмежує нашу независимість і противить ся чести свобідної держави. Ми мусимо застерегти ся проти всяких умов, які вяжуть наше свобідне національне бажанє.

Провізорична державна рада витає з радостию луч свободи в темряві неволї, в якій жили народи російської держави і стверджує з вдоволенєм факт, що нове російське правительство признає независимість Польщі. **Однак рівночасно вона підносить, що тривавий сотки літ польсько-російський спір о просторі землї, які етноґрафічно є положені між Польщею і Росією, а які доля від давних часів лучила з Польщею, не є в заяві російського правительства порішений. Полагодженє сього спору ми не можемо передавати одностороннюму рішеню російських установчих зборів. Доля тих країв мусить бути порішена по мисли державних інтересів независимої Польщі, узглядняючи також волю народів, замешкуючих сї землї.**

Провізорична державна рада має перед собою ясно витичені цїли. **Конституційна монархія, сильне правительство, сильне військо — отсе є задачі, які ми маємо сповнити.**

Передвісїм утворенє власної військової сили, яко найлїпшої запоруки на наше независиме державне істнованє, є першим нашим обовязком. Від сповненя сього особливу нас нїщо не зможе здержати. З російською державою бажаємо собі жити в приязних, сусїдських зносинах, мусимо однак застерегти ся проти припусканя, щоби ми вели війну проти центральних держав, котрих монархи дали запоруку на нашу независимість.

Независима польська держава, проголошена актом з 5. падолиста 1916 р., а тепер признана правительством відроджуючої ся Росії, повинна становити підставу до розпочатя мирових переговорів і укріпленя правильних условин житя в Европі.

Як доносить львівське „Діло", два українські репрезентаційні тїла в Австрії: **парляментарна комісія Українського Клюбу в палатї послів у Відни і Народний Комітет у Львові оголосили обширні протести проти заяви провізоричної державної ради у Варшаві, а іменно проти того уступу заяви, в якім провізорична державна рада зголошує свої претенсї до земель, положених між етноґрафічною Польщею й етноґрафічною Росією, то значить: до земель українських, білоруських і литовських.**

Обі українські орґанізації виступили проти таких змагань польської провізоричної державної ради з цїлою силою і рішучостию.

Народний Комітет **„пятнує перед цїлим сьвітом заборчий характер політики польської державної ради".**

Українська парляментарна комісія знова **„висказує своє незвичайне здивованє, що найвисший орган польської держави, яку центральні держави доперва щойно проголосили, вважає вже за відповідне витягати свої руки по чуже добро і загрожувати свободі инших народів — Українцїв, Білорусинів і Литовців, хоч внутрішні відносини Польщі ще доси не є вияснені, а свобода Польщі не є достаточно забезпечена. Таку заяву польської державної ради належить напятнувати яко крайно неполїтичну провокацію Українцїв, а тимбільше в хвилї, коли внутрішний переворот Росії, нинїшний національно-полїтичний рух на російській Українї і деякі російським правительством пороблені уступства отвирають перед українським народом нові виглядн".**

Кацапська безличність.

(Статя з канадійського „Робочого Народу", ч. 24, з 20. червня 1917).

Нашим читачам вже звісно про те, що канадійські кацапи, або як їх звуть також москвофіли, скликали були кілька днїв тому конвенцію у Вінніпеґу, на котрій рішено вислати делєгатів до Росії, котрі мали би в імени всїх „русских" еміґрантів в Канадї вручити російському правительству меморіял, завзиваючий російське правительство, щоби воно не заключало окремого мира з Німеччиною, але щоб держало со союза алянтів аж до повної побіди над центральними державами, та щоби воно прилучило східну Галичину і Буковину з „русским народом" до Росії і не допустило до автономії України.

На конвенції були зібрані самі галицькі і буковинські кацапи або москвофіли, а проводив нею епископ Александер з волинської губернії з Росії. Конвенція, на скільки нам відомо, вибрала двох делєгатів, а іменно В. Гладика, редактора „Русского Народа" і попа А. Филиповського; обидва „истинно русскіе", родом з Галичини. Ще один делєгат з Канади має бути в якийсь кацапський спосіб вибраний. До них мають прилучити ся також кацапські делєгати зі Злучених Держав.

Хто є ті кацапи, або москвофіли?

В Росії є також кацапи; але вони не мають нічого спільного з тими кацапами, про котрих ми говоримо. Тамті, російські кацапи, є справжними синами русского, себто московського народу, а називають їх кацапами через їх діялєкт, яким вони говорять.

Тії-ж кацапи, про котрих ми говоримо, се продукт невідрадних відносин, які панували серед українського громадянства в Галичинї після скасованя першої австрійської конституції і аґітації бувшого самодержавного російського правительства. Коли в Австрії знесено конституцію надану в 1848 р. після заледви двох літ її істнованя і над австрійськими народами запанував поліційний кулак, серед гуртка інтелїґентних провідників українського народу, котрі кинули ся були до роботи над осьвідомленєм темних народних мас, запанувала зневіра у власні сили. Тодї то російське правительство, котре побоювало ся зросту національної самосьвідомости серед українського народу в Австрії і котре все мріяло про загарбанє Галичини і Буковини під свою опіку, використало ту нагоду для поширеня серед українського народу в Австрії обманства про те, що будьто би австрійські Українцї були не що инше, як лише такийсамий „русский" народ, який зараз за границею має славне „русске" царство з ще славнїйшим „русским" царем, котрий думає пійти на Австрію війною задля освободженя своїх дїтий зпід чужого ярма. Царське правительство післало до Галичини своїх аґентів з всесильними рублями і почало купувати з тодїшної української інтелїґенції, кого дало ся.

Нагода була досконала. Австрійський гнет і всемогучі рублї були тими чинниками, що помогли царському правительству зєднати собі приклонників і аґентів серед передових людий з так званої „Головної Руської Ради" і „Окружних Руських Рад", політичних українських орґанізацій, які були заснованї інтелїґенцією і духовенством ще в 1848 р. а в два роки пізнїйше розвязані зі знесенєм конституції. Поміж ними найвизначнїйшими були Михайло Качковський і Іван Наумович, або як його часом звуть Наум Безумович. Ті то люди, наслухавши ся брехнї від аґентів царського правительства про російське райське царство і діставши „намащальні подарунки" в руки, поставали москвофілами і почали ширити серед українського народу обман, що будьто би Українцї були Москалями і що вони повинні змагати до злуки з Росією, що цар їх скоро визволить з австрійської неволї і тодї вони зажиють щасливим житєм в російськім раю під опікою свого рідного русского царя.

При фінансовій підпомозї з Росії і з причини народної темноти вони вспіли були в 1861 р., коли знова повернено народам Австрії свободу, в часї виборів до сойму завоювати майже всї мандати зі східної Галичини. До сойму ввійшли були також Качковський і Наумович. Про народне добро вони не дбали. Тодї, коли треба було ввести першу політичну боротьбу з польською шляхтою за права українського народу, коли ухвалювано найважнїйші краєві й державні закони, вони заклавши руки ждали на „русского" царя, щоб ішов їх визволяти. Тим робом вони помогли польській шляхтї заложити ярмо на шию українського народу.

Та не вся інтелїґенція пійшла дорогою москвофільських батьків. По наданю другої конституції почато серед нашого народу просьвітну роботу, котру він гурток молодої української інтелїґенції з тими старшими людьми, що не пійшли з москвофілами. Зі зростом народної сьвідомости почало ся і полїтичне вишколенє народу, яке несло москвофілам загибіль.

В 1891 р. заходами Павлика, Франка, Ганкевича, Будзиновського і инших, що були під впливом великого українського ученого Михайла Драгоманова, основано першу полїтичну партію — українську радикальну партію, програма котрої була основа на соціялїстичних основах. 1899 р. основано національно-демократичну партію і партію соціял-демократичну.

Всї ті три партії мали і мають свої ясні програми і всї вони в однїй справі годили ся — а іменно в справі освободженя українського народу зпід чужого панованя.

Москвофільська партія не мала жадної програми. Москвофіли, або як їх звичайно звуть кацапи, мали одно на думцї: як би то здавити український рух і віддати український нарід під царський кнут. Вони вислугували ся і російському урядови і польським властям у боротьбі проти Українцїв. Однак в послїдних часах вони цїлковито втратили були всякий вплив. Вони сповняли вже ролю простих аґентів і шпигунів царського правительства.

Численні шпигунські афери та процеси, такі як Ольги Грабар і тов., Бендасюка і Ко., виказали, чим москвофіли занимали ся в Австрії. Вони вислугували ся царському правительству, як і чим могли. Вони слїдили за російськими збігцями-революціонерами, були в тїсних зносинах з чорносотенним елементом в Росії і не було для них нїчого лучшого і сьвятїйшого в сьвітї понад царство тьми Романових, чи там Гольштайн-Готорпів.

І ті то самі кацапи або москвофіли приплели ся також до Америки — до Канади і Злучених Держав, де вони, злучивши ся разом з чорносотенним елементом, вели дальше за рублї царського правительства свою огидну роботу серед малосьвідомих галицьких та буковинських українських еміґрантів.

Коли вибухла війна, галицькі і буковинські москвофіли служили царським опришкам за гончих собак серед завойованого українського населеня в Галичинї і Буковинї. Скільки невинних жертв упало завдяки їх доносам, скільки невинних людий через них заслано в Сибір!... Вони робили погроми, знущали ся так, що й самим російським військовим властям було сього забогато і вони обурювали ся на їх підлість.

А наші кацапи в Канадї чи не пробували тут всяких штук, котрими хотїли дискредитувати „Мазепинців" перед канадійськими властями? Чи не цькували на наших невинних робітників? Хто може сказати, скільки наших невинних людий томилось або ще томить ся по таборах для военнополонених через їх брехливі доноси?

Недавно тому ті царські аґенти посилали свому опікунови, бувшому кровавому цареви, заяву вірности і лизали його окровавлені лапи. Та се була їх послїдна вже чолобитня російському самодержцеви і всїй темній силї, що такі довгі часи панувала над народами Росії.

Прийшла давно очікувана хвиля освободженя Росії з рук потворного самодержавя. Вибухла революція і сим разом побідила свобода; упав царський престол і запанувала воля народної маси.

З упадком царського престола й самодержавя прийшов неминучий конець і його прислужникам — москвофілам-кацапам.

Здавало ся, що вони вже сядуть маком і візьмуть ся за инше дїло, зрозумівши, що ратунку для них нема вже жадного. Дехто з них вже й заговорив у своїх москвофільських часописах, що пора, мовляв, подумати, що нам тепер робити; нашій роботі прийшов конець; нове російське правительство рублїв не дасть, бо йому наше дїло противне.

Але як же здивувала всякого їх нечувана безличність, коли вони ні з того ні з сього собі також привитали революційне російське правительство. Ба, мало того. Та підла банда збирає ся на конвенцію і ухвалює вислати делєгатів до Росії, які мали би в імени „русского народа", що живе в Канадї, диктувати російському революційному правительству свої домаганя. Та банда, котра не має права говорити ні в імени русского народу, ні українського; тасама чорносотенна банда, яка весь час безчестила імена найкрасших синів Росії, та банда хуліґанів сьміє нинї виступати з своїми „меморіялами".

Не дивно, що сей крайно безличний виступ кацапів викликав велике обурене серед дїйсно русских еміґрантів.

Послїдної недїлї відбуло ся у Вінніпеґу віче, скликане „Русским Прогресивним Клюбом", на котрім одноголосно ухвалено резолюцію протесту проти того безличного виступу кацапів. Порішено також вислати пересторогу перед тою новою затією аґентів бувшого царя до всїх русских орґанізацій в Канадї і Злучених Державах та до російського правительства, так, що наші кацапи-москвофіли, як не оставлять свого пляну, то зайдуть в тесаме місце, де тепер перебуває їх цар...

ВИ ЖИЄТЕ НЕРОЗУМНО, КОЛИ ЗАНЕДБУЄТЕ СВОЇ НОГИ.

Люди, котрі не дбають про стан своїх ніг мають нежаче біл голови. Ми можемо лише двоє ніг і ми повинні їх дбати доглядати. Щоби Ви робили, як би Ваші ноги відмовили Вам нині послугу. Чи не гадаєте, що тоді Ви станете несподівано до праці? Чи тоді не осуджете на здосі других? Лиш подумайте!

Коли Вам ноги болять, ся, ломають, у мучують ся, пекуть і напрікають або тирять ся на них прищі і нагнітки, се, є ознакою занику нервів у Ваших ногах. Не чекайте аж се станеться, але уживайте сейчас PEDISIN.

PEDISIN є одиноким средством на ноги. Воно не дозволить їм умучуватись, поотить, напрікати і не допустить до твердня ся мозолів і нагнітки. Ваша лише потреба лише Pedisin а більше нічого.

Без немалих купелів і без малого труду позбудеть ся ніг. Як не потребуєте нічого іншого лише Pedisin. Великого розміру пачка, вистарчаюча для родини на кілька місяців, коштує лише $1.00. Вишлю його моні-ордером на слідуючу адресу: 71

CROWN PHARMACY,
2812 E. 79th St., L.
Cleveland, O.

Ви хочете, щоби Ваша дитина була здорова і щаслива.

Коли Ви знаєте причини не можете дати своєї дитині, то не опинетесь коли дасте їй

Gail Borden
EAGLE
BRAND
CONDENSED
MILK
THE ORIGINAL

Се можете удержано успішно дальшому для дітий через шість тижнів дітей.

Напишіть сьогодняшнє і запишіть до Borden's Condensed Milk Co., New York City, N. Y. а одержите даром ексаміньки у Ваши мови, які вказують Вам як його приготувати. Svd.

ЛІЧИМО ПРОПУКЛИНУ

нашими найновійшими винаходами, які окрадали ся найдужчими лічимо пропуклину. Можна їх носити в день і в ночи. Жадні пера. Жадні ремені які заходять на ноги. Уживані через лікарів за найдучі.

Питайтесь о безплатне справжнє веду і, а наш спеціяліст скаже Вам як наш докладніше чи Ваша пропуклина є до вилічена, і що маєте робити в тій справі. Офіс отворений в неділю від 10—12 в полудне. Удавайтесь з повним довірєм до знаної старої фірми: 89

BODE & CO.,
1005 Third Ave., межи 59 і 60 ул., New York City.

31 ПРЕКРАСНИХ АРТИСТИЧНО ВИКОНАНИХ ПОРТРЕТІВ ЖІНОЧОЇ КРАСИ в натуральних і дуже інтересуючих позах. Фотографічні знимки, дуже цікаві. Ціна всіх портретів лиш 50 центів. Гроші марками почтовими або моні-ордер висилати на адресу: Mrs. NELLIE WOJNAR, 537 E. 17th Street, New York, N. Y. 62-76

Стій! Тут!

ПОЖИТОЧНА РАДА.

Гарантуємо в 3 місяцях вивчити заочно читати, писати і говорити

ПО АНГЛІЙСЬКИ,

жадці посилаємо поштою, по кінчено дасмо сьвідоцтво. Школа істнує вже тут рокі і помогла тисячам людий. Англійський язик дорівнює для тут, а опісля пригодить ся по війні в старім краю. Пишіть і запишуйтесь сегодня. Поясненя безплатно, пробне письмо 10 цнт. Адресуйте:

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,
525 W. 47th St., New York, N. Y.

Др. Іван Сміт

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, ОКО, ГОРЛО, УШИ, І ВСЕ СЕКРЕТНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШИТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧТЕ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 11—

Dr. JOHN SMITH, Jr.
327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 полов. і від 6—8 вечер. а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої полудне.

Телефон: Stuyvesant 4493.

Вісти з України.

(Продовжєнє зі сторони 1-шої).

Бесідники крайної лівиці говорили остро про класову окремішність, буржуазію і т. п.; не меньше остро відповіди давали ся знова чути від бесідників, котрі стояли на становищи загально-національнім і взивали до єдности. Сей останний настрій, здаєть ся, був на конференції панующий, але ряд перепадок в сій справі покинув ся скандалом. Український соціялістреволюціонер, Корик, після ряду різких протестів зборів і ряду нападів проти умірковапих елементів, назвав вкінци український гранор „синьо-жовтою шапкою", що викликало страшне розярене серед зібраних, і Корик мусів опустити збори.

Си приключка була причиною, що збори були ведені в нервовім настрою і доперва по промові Базькевича, котрий виголосив спокійний і річевий реферат про богатства України і необхідність єдности, та по проторамових промовах Мизаліченка (соціял-революціонер) і Довбішенка (соціял-демократ), які були виголошені в умірковапім і переконуючім тоді, збори успокоїли ся і всі приключки можна було уважати за неістнуючі.

На увагу заслугує виступ Приймєнка, який вніс протест проти заточення харківської і курської губерній з московським воєнним округом, „Коли се є конечне з огляду на війну воєнні, то се вже инше діло" — заявив він. Ухвалено в сій справі зажадати через „своє правительство", київську національну раду, від російського правительства пояснення.

Прочитано відтак предложенє Лободовського про німецькі земельні посілости на Україні. Сей проєкт переслано також до національної ради.

Гучними оплесками принято виступленє жовніра Головірка і кінцеві слова його промови: „Уложіть тут всьо гарно, а я піду на боєвий фронт боронити Україну!"

Вкінци проф. Соболев візвав присутних записувати ся на „позичку свободи".

Уходи українського військового конгресу з мая.

Військовий зїзд, висказавши свій жаль на нещире відношенє російської суспільности, а навіть революційної демократії, до українського руху, постановив зажадати від тимчасового правительства і ради робітничих депутатів негайного проголошення в спеціяльній заяві засади національно-територіяльної автономії України.

Першим кроком у здійсненю тої справи має бути безпроволочне утворенє спеціяльного міністерства для українських справ.

На міжнароднім конгресі Україна повинна бути представлена через своїх делеґатів.

(„Новое Время", з 22. мая).

В справі українського полку.

Київ, 4. мая. — Відбуло ся бурливе многолюдне спільне засіданє депутатів військ київського воєнного округа з радою робітничих депутатів на тему *здобовдженого питання в справі утвореного українського полку.*

Засіданє зачало ся в першій годині, а скінчило ся в 3-тій по півночи.

Серед напруженої атмосфери завзятої боротьби засіданє отворив член комітету зосних депутатів Рябцов, котрий, зазасадничо точку погляду комітету, признав як доносено — що в теперішну хвилю є неможливе утворити український полк, та що се може розбити і знищити боєву силу армії.

Ту точку погляду приняли: рада робітничих депутатів, міська екзекутива, коаліційна рада студентів, а також начальник округа ґенерал Ходорович, який признав технічно неможливим видїлюванє осібних військових частий.

Референт говорить: „Мусимо порішити, як і цінєсти се до того, що в Києві проти постанови суспільних організацій утворено перший український полк. Кажуть, що се є явище стихійне. Та яка-ж то стихійність? Будуюча чи руйнуюча? Ворог один. Армії і повинна бути одна. А що, коли кромі Українців пічнуть піднимати свої Знамена і стяги инші численні народи Росії? Чи не тидите ви в тім початку загибелі нашої свободи? Я се вижу". (Довгі рясні оплески).

Потім виступають представителі українських партій і організацій, котрих приклакано на засіданє.

Представитель Головної Української Ради, письменник Винниченко, соціял-демократ, заявляє, що **теперішнє положенє дуже непокоїть також Українців, які шукають з него виходу. Утворенє полку—се явище стихійне викликане царизмом і великим гнетом Українців. Українці мають недовіре навіть до російської демократії, яка відносила ся до них ворожо** (шум, оплески одних, крики других: „Петрюра!" — **Коли в думі піднято питанє в справі української мови в школах, то дума відказала їм полагодити сю справу.** (Оклики: „Прийшім тут демократів?!").

Винниченко продовжує: **„Український полк — се стихійність, а одинокий вихід — се утворенє спеціяльної української армії. В тім покажеть ся признанє національної ідеї, признанє ідеї українського війска. Коли се здійснить ся, то українські організації беруть на себе зобовязанє, щоби людини Українець не покинув фронту, і щоби дальше доповнюванє українських полків йшло на рахунок резерви. Коли ви того не зробите, то пішлете тоді 3.000 агітаторів, невдоволених, болючо ображених у своїм національнім почуванню. За наслідки не ручимо".**

На закінчене Винниченко оголошує редакцї кореспондентом „Русского Слова" заяву Української Головної Ради, яка заперечує переговори про її участь в організованю полку, але признає, що жадане 3.000 жовнірів-Українців конче треба відволити.

Опісля виступає представитель військової ради імени гетьмана Полуботка, **поручник Миховський**, який говорить:

„Утворенє полку—се довершений факт. Будьмо впрозумілі. Яко два братні народи признаємо всі права за обома народами. Ми вважаємо, що ніодин жовнір не повинен покинути фронту. Ми самі відбудемо народний суд над дезертиром (оплески) і предложимо розвязку сього питаня висшій команді. Але ся команда повинна знати, що спору в нас нема, що всі ми помирили ся, признавши українському народови право на орґанізацію у всіх напрямах".

Слідуючий бесідник, **представитель українських соціял-революціонерів, Ігнатович**, заявляє, що **то проба, якої нема чого боятн ся.**

„Коли ви не позволите на полк, — говорив Ігнатович — **то з того витворить ся перша цегла тої стіни, яка виросте межи Росією й Україною. Коли у жовнірів-Українців убере патріотизм, то тимсамим ви убєте *в них бажанє воювати за Росию.* За наслідки не ручимо".**

По нім виступає представитель українських соціял-демократів, **Паламарчук**, і заявляє: **„Чому Поляки мають свої леґіони, а Лотиші свої батальони? Чому Українці того мати не можуть? Одинокий вихід: розпустити сейчас польські, лотиські і чеські леґіони. Коли се зробите, Україні успокоять ся".**

Кадет Дельбреде, Литовець, заявляє, що лотиська демократія не піднимає меча проти російської демократії і з подивом глядить на воєнні помисли демократів.

Начальник міліції, Лінарський, дивуєть ся українським соціялістам, котрі замісць клича „геть з мілітаризмом" з пінною на устах жадають своєї армії.

Під голосованє йде попередна резолюція комітету воєнних депутатів, яка висловлюєть ся проти українського полку і яко наклікає українську військову раду доложити всіх сил, аби наклонити 3.000 жовнірів-Українців зараз відійти в армію звичайним порядком.

Сю резолюцию принято 264 голосами проти 4. 40 осіб не голосували. (Довгі бурливі оплески).

(„Русское Слово", з 5. мая).

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовженє зі сторони 1-шої).

Ленін мусить забирати ся з палати Кшесінської.

ПЄТРОГРАД, 28. червня. — Прихильники Николая Леніна, провідника радикальних соціялістів, які з вибухом революції взяли були у своє посіданє палату царської танцюрстки Кшесінської і отворили були там свою головну кватиру, мусіли вчера палату опорожнити.

„Большевики" ще й доси з палати не уступили ся.

Російський вязень командантом бриґади.

ПЄТРОГРАД, 28. червня. — Підчас битви в Карпатах один російський салдат, бувший вязень зі Сибіри, став героєм. В часі одної битви російські війска не хотіли йти до приступу на німецькі становища. Тоді він зібрав коло себе 50 добровольців, зробив напад, здобув вороже становище і взяв богато Німців у полон.

Його звеновано офіцером. Два полки просили його, щоби обіймив над ними команду. Його ціла бриґада ухвалила сейчас розпочати наступ.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

Австрійці взяли 1.800 Італійців в неволю.

ВІДЕНЬ, 27. червня. — Австрійський урядовий рапорт доносить про успішний наступ австрійських військ в полудневім Тиролю і здобутє італійських становищ в долині ріки Суґани. **1.800 Італійців взято в полон.**

Звіт звучить:

„В понеділок цісарські стрільці і відділи західно-галицького 57. полку пішоти перевели успішний напад на проґранічні становища Італійців в полудневім Тиролю. Становища неприятеля здобуто і відбито всі його протинаради.

„Дотепер число полонених Італійців виносить поверх 1.800, між ними 44 офіцирів".

ЗА МОРЯ:

Англія втратила в останнім тижни 28 кораблів.

ЛОНДОН, 27. червня. — Звіт англійської адміралиції виказує, що в протягу останного тижня **28 англійских кораблів віддало жертвою підводних лодок і мін.**

З того числа припадає 24 кораблів поніжче 1.600 тон і 7 кораблів понизше 1.600 тон.

В АНГЛІЇ:

Число революційних орґанізацій в Ірляндії зросло за два тижні з 100 на 500.

ЛОНДОН, 27. червня. — Скоре розвиванє ірляндського питаня стало знова загрозливе. Останні вісти, які несли з Ірляндії, виказують повадне затривожене.

Заворушеня в Ірляндії від часу увільненя революціонерів з вязниці є щораз частіші. **Орґанізація ірляндських революціонерів „Шін Фейн" зростає дуже скоро. За останних 14 днів число льокальних відділів сеї орґанізації зросло з 100 майже на 500.**

В ГРЕЦІЇ:

Венізельос президентом кабінету.

АТЕНИ, 27. червня. — **Нині записжено членів нового грецького кабінету. На чолі кабінету міністрів стоїть Венізельос, який обіймив рівночасно теку міністра війни.**

ХОРІ ЛЮДИ!

Ви не страшно Ви терпелевість, видаєте вашій недузі!

З дня на день з року на рік кілька лікарських ґрупи України. Представте собі сильних хорих і уже кількіки та сильки хорих в гнилиці жиєть. Коли Вам жите надоєло, видя пробуваня ріжних лікарств і коли відчуваєте, що Вам стан здоровя стало погіршуєть, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам щиковато даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє оторонити і пояснить Вам є волній недузі. Його уже бере 20 літ з добрим успіхом всі недуги, як: ослаблена, нервоси хорих, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги полові і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, дайтого, що вони дуже дорогі. Розслідуюю такие хоч земчиво. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до нашого кабінету.

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Годині приняти: від 10. рано до 8. вечер. В неділі від 10.-рано до 1. полудня.

140 EAST 22 ST, N.Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сій рубрицї поміщуйте слідуючі оголошеня: Коли хочете відшукати свойх свояків, приятелів або товаришів — Коли шукаєте занятя. — Коли шукаєте помочи, або хтось доніс Вам, де іде добре робота. — Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого уживсу. — Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґрисерні, готели або на фарму. — Коли шукаєте спільників до бизнесу. — Коли шукаєте дівочителів і учителя музики. — Коли маєте хату або фарму на продаж. — Коли маєте хату або фарму до винайму. — Коли маєте на продаж якісь річи. — Коли пошукуєте людий на ненужні з карчом. — Коли продаєте свій бизнес або хочете нужди чи обмінитись з ким. — Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

ОГОЛОШЕНЄ.

Повідомляю інтересованих, що моя теперішна адреса є
О. Д. Хомяк,
114 So. Chestnut St., Shenandoah, Pa.

Пошукую АНДРІЯ БАДИНСЬКОГО, дожать місяцїв тому мешкав в Ню Йорку, 136 Орчард стр. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голосити на адресу: 71-76
E. SAVITZKYJ,
Co. G. 3rd Infantry,
Eagle Pass, Tex.

Пошукую свої жени МАРІЇ ГРЕБИНЯК, з села Новиця, пов. Перемишль, котра вийшла мене з 26-літним парубком АФТАНАСОМ ТИЦЯКОМ з Рудавського села, пов. Перемишль. Утікають обоєрда із собою 3-літну дитину. Хто би о них знав, зволить ласкаво донести мені на адресу: 75-76
PAWLO HREBYNIAK,
Box 265, Bath, Pa.

Пошукую мого шваґра ГАВРИХА ТИМОЧКО, родом з Малашинець, пов. Тарнобель, в дуже важній справі його брата
ВОСИФ ГОРБАТЮК,
526 E. 12th St., New York, N. Y.

МУЩИНИ пріоритет до роботи до фабрик, фірмів, реставранцій, готелів, великих фарем, ґеторель, при стейтових дорогах і т. п. Приводіть своїх приятелів. Гелесть ся до: 74—
AGENCY,
91 Hudson St., Hoboken, N. J.

МАЮ НА ПРОДАЖ ҐРОСЕРНЮ І БУЧЕРНЮ, добре прерахувану, ціна 600 долярів тижнево, чистий зарібок 50 долярів тижнево ґарантовано. Добра нагода хто хоче зачати бизнес. Костумера Українці і Поляки. Бизнес переходить, причевчи не 16 літ. Продаюсь з причини сбнати другого інтересу. Прошу дозволити. Голосіться устно або письмо до
D. PRUCHNICKI,
501 Heald St., Wilmington, Del.

ТІЛЬКО ХРУНИК з італійскої неволі, пошукує АНДРІЯ БАДИНСЬКОГО і ТЕОДОРА ФЕДЕРА, родом з Нагуївнинець, Дрогобич. Голосити ся до: 76
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

ПОТРІБНО МАЙНЕРІВ

В наших копальних працюєть кождий день. Вуглє 3 до 6 стін високе. Нема нужди ані камінь.

Входи пехкі і добре провітрювані. Лямпи відкриті. Робота машинова і кінцю.

Публичні склепи. Богато нових домів мешкальних, шкіл, костелів і місць для розривок.

Недалеко Johnstown, Altoona, Ebensburg, Pa. при зелїзниці Пенсильванія.

НАШІ МАЙНЕРИ ЗАРОБЛЯЮТЬ ДЕННО $6.00 ДО $8.00.

Голосіть ся або пишіть до суперінтендента 66тс79
Dexcar Coal Co., Ashville, Pa.
або до: **Lloydell Coal Co., Lloydell, Pa.**
або до: **Leland Coal Co., Beccaria, Pa.**

УКРАЇНСЬКИЙ
Артист-Маляр

ВИКОНУЄ РІЖНІ МАЛЯРСЬКІ РОБОТИ, ЯК: ЦЕРКОВНІ ОБРАЗИ, ПОРТРЕТИ, ХОРУГВИ І НАЙБІЛЬШЕ ФОТОҐРАФІЧНІ КАРТОЧКИ.

Адреса: 67тс—
V. SIROTENKO,
c/o "SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦЕННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Вашї знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

EXTRA! ТІЛЬКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ! — ЗОВСІМ ДАРОМ висилаємо опис дуже цікавої і інтересовної книжки, в котрій містить ся понад 500 образків так женщин як і мущин в гарних позах. Пришліть за 2-цнт. марку. 62-76
THE AMOR NOVELTIES CO.,
537 E. 17th St., New York, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! Вишлемо кождому ілюстрований КАТАЛЬОҐ, ріжних річий, як годинники, замыцки, перстенів, мущинних інструментів, рекордів, бібленда, образків, капелюшів, черевиків, сестрів і т. д. Залучть 5 цнт. марку на пересилку. Адреса: 62-XII-31-17
AMERICAN SALES CO.,
1926 Huron St., near Robey, Dep. 5, CHICAGO, ILL.

ДАРОМ ДЛЯ КАВАЛЄРІВ

ВИСИЛАЄМО ФОТОҐРАФІЇ ГАРНИХ ДІВЧАТ. — Адресуйте: 62-76
THE AMOR NOVELTIES CO.,
537 E. 17th St., New York, N. Y.

Даром

висилаємо мапу Галичини в українській мові, хто подасть нам 5 добрих адресів своїх знакомих. На пересилку мапи додасть 5-цнтову марку. Адресуйте: 62-
UKRAINIAN BOOK STORE,
31 E. 7th St., New York City.

Перед ужитєм — По ужитю.

ВЕСНЯНКИ плями на лиці, прищі, ліщі, і всяка нечистість на тілі, знищують цілковито і від ґарантовано нічим не вернуть по кількоразовім ужитю сейчас проти крему „Амор". Ціна слоїка $2. 62-76
THE AMOR NOVELTIES CO.,
537 E. 17th St., New York, N. Y.

Rosalie F. Janoer АДВОКАТ-ЖЕНЩИНА

котрої головна офіс є від ч. 132 Nassau St., New York, отсим подає до відома отворенє філїяльного офіса на ч. 238 E. 6th St., New York, де вона буде урядувати особисто кождого вечера від 5. до 8. вечер. 36вс—

КАЛЄНДАРІ НА 1917 РІК.

ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА, дуже цікавий, з богатьма образками і мапа битви. Ціна 50 цнт.

КАЛЄНДАР ЗАГАЛЬНИЙ, ціна $1.00

Замовленя треба посилати до: 55—
UKRAINSKA KNYHARNIA,
31 E. 7th St., New York, N. Y.

DR. BUKKI'S MEDICAL INSTITUTE
407 East 58th Street, NEW YORK, N. Y.

Межи 1st Ave. і Ave. A.

СТАРОКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЛІКАР

Лічить успішно всі жолудкові недуги тегких, нервов і всі другі внутр уні недуги. Лічить на завсїгди секретні недуги мущин і женщин. Робить оперативні операції. Є великим успіхом лічить рак, Катаракт, рани на ногах, ліпмі, ревматизм, і всі інші недуги, як також дитячі недуги. Лікар говорить по українськи і сам на розмаїтє. Ціни.

Офіс отворений від 9 рано до 8. вечером, як також в неділі і сьвята. Хто не може прийдати нехай пише до нас. 79—

ДАРОМ! Кождий дістане каталоґ найтарійшого ріжних і ще нечуваних — даром, хто надішле нам свою адресу і залучить 4 цнт. марку на оплату пересилки. 75-87
GLOBE NOVELTY CO.,
Box 41, Sta. D, New York City.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

реґулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда капса має на ніжі 3 імена. Уживайте відповідно.

ПОЗІР! ФАРМИ НА ПРОДАЖ!

1) Фарма 200 акрова, будинки несгірші, 125 акрів до орання, решта пасовиско і грубий ліс; 18 корон, 8 кінок, 2 коні і знаряди господарські. Ціна за все лише $5.000. Готівки потрібно $800. Решта на легкі сплати. Без коний і знарядів $4.400. Готівки потрібно $400.

2) Фарма 201 акрова без будинків і хлевів, 125 акрів можна орати, решта ліс. Ціна сам варта $2.500. Ціна $2.400. Готівки треба $250, решта по $75 річно. Поясненя уділять: 71c79
T. SOLOWEY, LORRAINE, N. Y.

ПОЗІР! ДАРОМ ЧУЙНО!

ПОВНИЙ МІХ СЬМІХУ!

Попусти пасок, бо пукне зі сьміху. Як ти будеш читати наш катальоґ — у котрім кождий знайде щось для себе дуже цікавого і дуже пожиточного, тай много сьмішного, хоч лягай зі сьміху.

Пиши сейчас до: 76c86
UNION NOVELTY CO.,
670 N. Carpenter St., Chicago, Ill.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН
СПЕЦІЯЛІСТ ВСІХ СЕКРЕТНИХ (ПОЛОВИХ) НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

уриди від 9-ої год. рано до 8-ої вечером.

При лїченю уживає електричних машин X-RAY. 79-

Dr. C. M. KAUFMAN,
111 7th Street, New York, N. Y.

ЧОМУ ТЕРПІТИ, як можете позбути ся сего в боєю пючи сплянку Месра Ростинного Чаю кождої ночи перед спанєм.

Як у вас є біль голови, вітри в жолудку, особливо по їдженю; кваснє в роті, брак апетиту; болі в кривах від незручних мирок і вітура; нечиста при і т. п., то пийте МЕСРСА РОСТИННИЙ ЧАЙ перед спанєм, а він прожене усю трійцину матерію з вашого тіла.

Сей Чай є мінімальною ціною, яке ви вжаєте ще зі старого краю, а яко є добрим старим домашним ліком. Новатає молодим і старим. Чистить кров, гурмує лишні і надає здоровий колір лицю. 154с—

Месрса Ростинний Чай поручають лікарі на гемороїди. За $1.00 пишлемо Вам значну сплянку сего знаменитого чаю. (Посилайте стемпси або моні-ордер).

EUREKA CHEMICAL CO.,
Dep. 40, HOBOKEN, N. J.

Сари капсульки для женщин є знамениті, а особливо помагають при болючих і неправильних періодах. Безпечні, певні і непікідливі. Зглядкеці після рецепту одного старого Европейского Лікаря. Ціна $2.00.

EUREKA CHEMICAL CO.,
Dep. 40, HOBOKEN, N. J.

ЧУДОВА НОВІСТЬ!!!

ЧИТАЙТЕ ХТО ВМІЄ!

Магічні штуки

штастами, картами, перемінюваню води на вино і молоко, штуки з грішми, знакарс ріжних річий і образів. Богато нових штук, приступних до вивчоня і розвеселя товариства. Заробите на сім гроші. Висилаємо зовсїм даром дуже цікавку книжку, яка містить 500 образків женщин і мущин. Прийшлїть одну 4 центову марку на оплату посилки. 67c76
UNIVERSAL SALES HOUSE,
205 E. 14th St., New York City.

НОВИЙ ВИНАХІД SPARROW КРЕМ КРАСИ

усуває раз на все прищі, хокорости, жовті плями, лишаї, вугри і знаки по ліці.

Ручимо за ліпість.

ЦІНА $1.00 РАЗОМ З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Гроші треба слати в листі реґістрованім або моней ордером. Адресуйте: 67с
The Sparrow Chemical Co.,
Dept. W. 4,
196 East 4th Street, New York City.

Друкарня „Свободи"

виконує

СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,

як:

ТИКЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ.

НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, КОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРИ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ І ВІЗИТОВІ.

КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.

СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Як Урядники Відділів У. Н. Союза ревні звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи".

Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІ ВИНАХОДИ ВИГРАЮТЬ ВІЙНУ.

ВИНАЙДІТЬ: Охорону проти субмарин.

Пишіть по мою БЕЗПЛАТНУ книжку. А також по СПЕЦІЯЛЬНУ ЛІСТУ потрібних винаходів.

Державні пашуєте практичних плянів. Чи можете предложити ні? Ми поможемо Вам дістати патент у відповідним державним департаменті для одобреня винаходу.

НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ.

Пишіть ще нині у своїй рідній мові до:
A. M. WILSON,
PATENT ATTORNEY,
801 Victor Building,
Washington, D. C.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Москалів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторінках друку

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ

Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

МУЩИНИ

Навіть ті, котрі лічились довідне на осягнуте успіхів

ПРИХОДЯТЬ ДО МЕНЕ БО Я ДАЮ ПОМІЧ

скоро і за малу ціну, у всіх секретних і хронічних недугах мущин, як прим. ЗАКАЖЕНЄ КРОВИ, ОПУХНЕНЄ ЯДЕР, ЗАПІР, ОСЛАБЛЕНЄ МІХУРА, ВТРАТУ СИЛ, БОЛІ КРИЖЕЙ і всі инші зарадливі недуги.

ВІДВІДИНИ І ПОРАДА ДАРОМ

Послугуюсь найновійшими методами як прим. Проф. Ерліха 606 і 914, Нео-Сальварсан, Гонорея Вассіне і Ревматік Фиаяюген, які гарантують повний успіх без втрати часу у Вашій праці. 102

DR. HANNEN,
СПЕЦІЯЛІСТ
146 E. 14th St., NEW YORK, N. Y.

Годині урядові: щодня від 9 рано до 8 веч., й неділі і сьвята від 10 рано до 2 веч.

ПОТРІБНО МАЙНЕРІВ

Наші майнери заробляють $80.00 до $120.00 на два тижні, бо в наших майнах є кождого дня обильна достава вугля до здовбаня.

VINTONDALE є одною з найбільших мешкоиностий в Пенсильвенії, де є школи, шпитали, місця для розривки, гарні маленькі дома, огороди, а також ріжнородні сьвяти.

При дешевучім лінії Пенсильвенія. Близько міст Johnstown і Ebensburgh, де мущини можуть тим не нужно дня на розривку і потудовню дома тим гарним дерном зелененьким стрикаром.

Пишіть або телефоніть за до супер інтендента 63-66

VINTON COLLIERY CO.,
VINTONDALE, PA.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялістом недуг мужеських в Пісбурґу, котрий говорить по українськи

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий з ся своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ.
II. поверх, фронт. 61-76
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2

АРЧБАЛЬД, ПЕНСИЛЬВЕНІЯ.

Робота тут ще дуже добре. Компанія „Ді Арчбалд Кол Ко.", потребує ще тяжко чимало мущин, дорослих і значних робітників. Ці майни розпочали роботу в 1907 році. Через тей час не було страйку, яки замали би до значіння доходили. Тревала робота на цілудочих пильнуючих літ є забезпечена. Тут находять ся ще значне число українських родин і робітників, у котрих мужчини можуть нашти добрий заробіток і мешкане. Вугле є на 4½ до 10 стіп грубе, в майнах є сильна вентиляція. Нема капеляну ні попа. В сих площах можуть зарабляти перетіно $5.00 на день, а навіть се зовсім залежить від робітників. Добрі заробити ще більше. Ґанки є скорі. Під сю пору є там богато домів приватних дві можна винайняти за $8.00 до $12.00 місячно. Здорова вода питна; гарні костелі і школи в околиці кордоне. Тоже знайомимо до Арчбальд, Пенсильвенія, яке є відлеглє всего 9 миль від Скрентон, Па. Коли не можете прийти особисто, то напишіть до Арчбальд, Пенсильвенія, а ми розкажемо Вам всякі інформації. Через Арчбальд переїзджають зелізниці D. & H. і N. Y. O. & W.

Адресуйте до: 72-4-6
ARCHBALD COAL COMPANY,
Archbald, Pennsylvania. (Пенсильвенія)

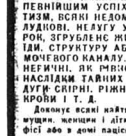

ДО ХОРИХ РУСИНІВ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ.
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всіх терпячих Русинам так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕЛУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, СТРУКТУРУ ЗАКОВ'ЯЗЕНЄ МОЧЕВОГО КАНАЛУ, НЕДУГИ ВЕНЕРИЧНІ, ЯК ТЕЖ ВСЯКІ НАСЛІДКИ ТАЙНИХ НЕДУГ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОСНІ КРОВИ І Т. Д. 40—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в слабо в офісі або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропускну при помочи спеціяліста з Відня.

Если не зможе не міг прийти особисто, нехай пише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане ориєнту і безплатну пораду.

Від відповіди залучіть марку.

Dr. B. HOHENBERG.
601 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

СКАЖІТЬ, ЗІРОНЬКИ.

Ніченько красна, зірки ясненьки,
Несіть від мене привіт миленький:
Скажіть сердешній, що я так тужу,
Що я без неї жити не можу;
Й що мої очи сльоза залила,
Що мою душу журба покрила.
Скажіть, зіронькы, ій крізь віконце,
Що вона для мене як ясне сонце;
Як ясне сонце у темнім раю,
Що я без неї сам умираю...
А як вже буде сердечна спати,
То ви вернїть ся мені сказати,
Що спить миленька в спокійнім сні,
А тоді стане лекше мені.

Т. Я.

Вінніпеґ, Ман., 13. мая 1917.

КАНАДІ ГРОЗИТЬ РОЗПАД НА ДВІ ЧАСТИ.

З Монтреалу, самого серця канадійських Французів, розійшла ся по цілім сьвіті 15. червня б. р. слідуюча многозначна вість про великі і грізні наміри канадійсько-французького духовенства.

Часопись „La Croix" („Ля Круа" — хрест), яка на своїй титуловій сторонї має хрест з написною: „In hoc signo vinces" („під сим знаком побідиш"), висловлює ся отверто за знищенєм канадійскої конфедерації. Начальний редактор часописи, Йосиф Бжен, твердить, що конфедерація була протягом усїх 50 лїт фатальною для канадійских Французів.

„Не визискували й дурили, — пише згадана часопись — а вся політична машина в руках анґлійскої більшости була для нас погубною. З бувших шнурів сеї прегарної країни ми стали рабами раси, яка вважає себе ціснною, а яка одиак в дійсности є нічим иншим, лише змодернізованим продуктом захланних Жидів. Яка нам користь з конфедерації?... Ми тяжко працювали, а всьо то йшло на здогачення Англо-Саксонів. Наша віра, наша мова, наші школи й будучність наших дітий, добро наших родин, — місця, яку Провидінє призначило нам защіпити на берегах ріки св. Лаврентія, всьо то, зїлсть ся, пропало. Прийшла війна, — більшість вакинула нам знова свій самовільний закон. Ми вже ломали страшним довгом, а нині вони хочуть накинути нам силою закон, однакоже неконституційний як і протиканадійський, який нині наших синів і братів до европейскої різні, наче худобу, якої одиноким призначенєм є задовольнити апетит свого пана... Чомуж ніхто не піднесе голосу, щоби вже раз розстати ся нам з тими тачками, які ведуть нас до пропасти? Як се було би сприяли солодко жити у східній Канаді, відлеглій від західної, але злучений як доси з британською коронеєр. Всї прикмети нашої (французької) раси розвивали би ся тоді над берегами чудової ріки св. Лаврентія нормально — під управою французької більшости, що мала би власть ухвалювати наші власні закони, робити свобідно всякі угоди із заграничними державами, ухвалювати наші цлові тарифи, контролювати нашу імиґрацію, наше мореплавство й наші средства транспортоні.

„Се не є партійний рух, але нова політична конституція, оперта на наших висших незаперечених правах. Пора справедливо ріллі і засіву того безсмертного насїня насїла. По війні буде заізно, бо тоді імперіялізм проковтне нас, не лишаючи нам сили опору. Організуймо-ж ся таки зараз, маючи перед собою отсю ясну мету: східна (домінина) Канада відлучена від західної, льояльна як доси проти британської домінії, однак з власною автономною адміністрацією, обнимаючою всї сторони людської праці".

ОПОВІЩЕНЄ.

Повідомляємо всїх наших покупців, які прислали нам замовленє на

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ І АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВАРЕЦЬ,

що тойже вийшов з друку і вже є у нас на складі. Просимо подати свою докладну адресу, а Словарець сейчас вишлемо. Сей Словарець обнимає понад 40 тисяч лєзів, яке 440 сторін друку, оправлений в чорну мягоньку скірку, кишенкового формату, коштує з оплатою почти $1.50. 73/76

Пишіть сейчас на адресу:
UKRAINIAN BOOK STORE,
439 North 6th Ave., Scranton, Pa.

ДЕРБІ, КОНН. І АНСОНІЯ, КОНН.

ТОВ. ДРАМАТИЧНИЙ КРУЖОК В ДЕРБІ, КОНН. відограє представленє

„НА ЙМИЧКА"

драма в 5-ох діях

В СЕРЕДУ, ДНЯ 4-го ЛИПНЯ 1917 Р.

в Джерманія гали при Мейпел улиці в Ансонії, Конн.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕР.

ОСОБИ:

Цокуль, хазяїн ..... І. Г.
Гаврило, молодиця ..... Н. Вучаста
Дід, мірошник ..... Г. Кидевич
Ганнусь, його внучка ..... Т. Хандок
Маруся, дівчина ..... М. Горняк
Пидип, москаль ..... М. Головчак
Абакат ..... М. Головчак
Боров, шинкар ..... Т. Михальчук
Рухля, його жінка ..... Н. Вучаста
Янкель, їх син ..... М. Головчук
Хуртина, сирота ..... А. Томцьо
Москаль ..... М. Пивничук
Парубок ..... В. Вовчук

Парубки, москалі і дівчата.

Режиссер І. МОТОФІЙ. Дірігент П. ТИМКЕВИЧ.

Ціна місць: 35 і 50 центів.

Вп. Громадо з Дерби, Ансонії і околиці! Отсим запрошуємо Вас, на дуже гарне і поучаюче представленє. Се представленє, що з найкрасших, які після нас наиславнїйший артист Іван Тобилевич. У нім він змальовує, як наші заможнійші люди знущають ся над сиротами. Тому, просимо прийдіть на се представленє, а нині Вас певно задоволять, як рідною кочесь з него нівчитесь. — О численну участь просить

УРЯД ТОВ. ДРАМ. КРУЖОК.

ДІТРОИТ, МІШ.

Пора перший відстрає літнього при церкві св. Івана Хр.

В СЕРЕДУ, ДНЯ 4-го ЛИПНЯ Б. Р.

„СЕРЕД ЦЬВІТІВ"

Фантастичну комедію з танцями і співами в 4. відслонах в парохіяльній гали, Сікат Ав.

ОСОБИ:

Садівник ..... Йосиф Попович
Маргарита, його внучка ..... Ольга Ворко
Рожа ..... Софія Демчук
Лєлія ..... Олена Кміцінська
Астра ..... Марія Цан
Братки ..... Анна Круцак
Дзвонки ..... Марія Станисавська
Мак ..... Вікторія Романець
Фіяла ..... Ксеня Косовська
Незабудька ..... Марія Ворко
Метелик ..... Олена Гаушик
Бляшок ..... Іван Брейдак
Перша зелена комашка ..... Максим Цан
Друга зелена комашка ..... Іван Голутак

Вступ 35 і 25 цент.; діти 10 цент.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕР.

Посвячна доходу на перша і половина на сироти в Філядельфії, Па. 76

ПОЗІР УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ З РОД АЙЛЕНДЇ!

Заходами тов. ім. Івана Франка, від. 93 У. Н. Союза, в Централ Фолс, Р. Ай., відбудеть ся

В НЕДІЛЮ, 8-го ЛИПНЯ Б. Р.,

в польській гали Сокола, 46 Централ ул.

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ ПРОСЬВІТНЕ ВІЧЕ.

Початок о 2-гій годині пополудни.

Головний ферерат вигодосить п. Михайло Уторчак, головний секретар У. Н. Союза.

На се віче запрошуємо отсї Хвальні Українські Товариства з нашої околиці:

Тов. „Запорожська Січ", від. 205. Вунсокет; Ер. ся Стефана, від. 181, Мовнїс; Тов. „Запорожська Січ" від 246, Бромптон; Тов. ім. Князя Данила, від. 73, Провіденс; Тов. ім. Тараса Шевченка, від 241, Провіденс; Тов. „Українській Сокіл", Вунсокет; Українська Бандуристів тов. „Запорожська Січ", Вунсокет. 76

Уряд тов. ім. Івана Франка.

ВАЖНЕ ПІД ТЕПЕРІШНУ ПОРУ!

Мущини, самотні, жонаті і з родинами знаючі роботу на фармах, а головно ті, що працювали на рілі в старім краю

Тепер власне пора дістати добре місце на фармах з доброю платнею; робота стала, карч і мешкане умебльоване даром; подорож оплачують від деяких услівьи.

За посередництво не платить ся.

Ліпші місця дам тих, котрі сейчас зголосять ся.

Коли мешкете в сусїдстві сего державного бюра, готоїть ся особисто, або відносіть ся листовно по анґлійськи, або таки у своїй власній мові, по докладні інформації до: 45—

U. S. EMPLOYMENT SERVICE,
Room 8, Barge Office, Battery Park,
NEW YORK, N. Y.

КУПУЙТЕ ПЕРЕПИСНІ КАРТКИ (посткарти)

Івана Франка

6 КАРТОК ЗА 25 ЦНТ.

Меньше не висилаєсь. До набутя в адміністрації „Свободи".

Замовленя посилайте на адресу:

„SVOBODA".
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОТРЕБА РОБІТНИКІВ

ДО ЛАДОВАНЯ ВУГЛЯ І РОБІТ НА ВЕРХУ ДО

TEMPLE COAL COMPANY, SCRANTON, PA.

в слїдучих копальнях:
NORTH WEST COLLIERY, SIMPSON, PA.
STERRICK CREEK COLLIERY, PECKVILLE, PA.
LACKAWANNA COLLIERY, BLAKELY, PA.
MOUNT LOOK-OUT COLLIERY, WYOMING, PA.
FORTY FOURTH COLLIERY, SWOYERSVILLE BOROUGH, PA.
HARRY E. COLLIERY, SWOYERSVILLE BOROUGH, PA.

Ми даємо робітникам знаменито нагоду осягнення СТАЛОЇ і ДОБРОЇ РОБОТИ серед найлїпших відносин для житя.

Наші майни находять ся в сусїдстві міст СКРЕНТОН і ВІЛКСБЕРІ, НАЙБІЛЬШИХ МІСТАХ, У СХІДНО-ПІВНІЧНІЙ ЧАСТИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ, в яких є повно шкіл, КОСТЕЛЕВ, ЦЕРКВИЙ, СИЛЕНЬ і місць забавок. Кромі сего місцевости як Сверсфіл і Фарті Форт і другі є гарні і зоровні, мають уряджену ЕЛЕКТРИЧНІ, ВОДОПРОВОДИ і ДРУГІ ЗИГОДИ. Наші робітники живуть в сих місцевостях, бо можуть тут дістати ДОБРІ ДОМИ МЕШКАЛЬНІ ЗА МАЛИЙ РЕНТ.

Після годинник час праці, а наші робітники, які ладують вугле і тій, що зимяні на верху, заробляють ДОБРІ ГРОШІ відносно до їх уміньи, бо у нас НЕМА НІЗКИХ ТРУДНОСТИЙ ТРАНСПОРТАЦІЙНИХ, А ТИМСАМИМ НАШІ МАЙНИ ПРАЦЮЮТЬ ДЕНЬ І НІЧ.

В кожім місци находять ся ПУБЛИЧНІ, ВИСШІ І МУЗИЧНІ ШКОЛИ, ЦЕРКВИ, сьвященики, театри рухомих образів і ріжнородні розривки.

ШПИТАЛЇ БЕЗПЛАТНІ, ВУГЛЕ ПО ЦІНАХ ЗНИЖЕНИХ ДЛЯ РОБІТНИКІВ І ДОБРІ ВІДНОСИНИ РОБІТНИЧІ.

В СЛУЧАХЪ ВИПАДКУ НАШІ РОБІТНИКИ ДІСТАЮТЬ 50% З ПЕРЕСТРОЧНОГО ЗАРІБКУ.

В сих околицях наші майни робили все поход зазначайне запотребованє, тому декотрі робітники ПРАЦЮЮТЬ У НАС ПО 35 ЛІТ БЕЗ ПЕРЕРВИ, БО МИ ЗНИМИ ПОВОДИМО СЯ ЯК З ПРИЯТЕЛЯМИ.

Коли Ви хочете стати і добру роботу в місцях до є досера роботи, то приходіть сейчас або пишіть до суперінтендента.

Temple Coal Company, Scranton, Pa.

SIMPSON, PA. PECKVILLE, PA. BLAKELY, PA. WYOMING, PA.
SWOYERSVILLE BOROUGH, PA.

ОХОРОНА — TRADE — МАРКА — СНОЄС

ХОЕЦ = Одиноке ліки і гарантоване лікарство на тайну мужеську слабість, різачку. Воно лічить зовсїм певно і скоро всякі роди тої недуги, без виїмку, так нових, як і застарілих. Напишіть мені в листі за доко ви терпите на ту недугу. Кореспонденцію тримаєсь в тайні. 61-76

P. CHOVANEC,
436 Maple Ave., Johnstown, Pa.

ПЛАТІТЬ ЯК ВАС ВИЛІЧАТЬ.

НЕДУГИ МУЩИН. Наша метода є одною з найлїпших в сьвітї. Ми се знаємо, як і наші пацієнти. Приїдуть до нас без зглядну Ваша недуга є застаріла чи гнила. Гем, годі зулуваємо без операції і болю. Ревматизм, затроєнє крови, фізичне обсиленє і інші недуги мущин вилічуємо в корнїтим часї і по можливо найприступнїйших цінах. Подумайте о сім, що ані доляра не треба вперед платити, поки не зістанете вилічені. Години урядові: від 10. до 5. У вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1. (Близько 75-ої улиці). 35—

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

Я МАЮ ЗНАМЕНИТІ АПАРАТИ ДЛЯ ЛІЧЕНЯ ВСЯКИХ НЕДУГ

ЛУЧОВІ [X-RAY] РОЗСЛІДИ НЕДУГ

Я Вам скажу чи Ви дійсно можете бути вилічені,

Я Вам скажу отверто рід Вашої недуги, без здогадів,

Я послугуюсь лише найлїпшими науковими методами і винаходами,

Я маю свій власний відділ з медицинами і лябораторію.

Я уживаю лише правдивий Нео-Сальварсен, 914 і 606.

Я лічу, підчас коли другі завели Вас. 64-76

Ви здивуєтесь, коли побачите як скоро Ви можете бути вилічені. Я є спеціяліст з довголітною практикою і знаю, що для Вас треба зробити.

ВСЇ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ ЯК МУЩИН ТАК ЖЕНЩИН ЛЧУ УСПІШНО.

Відвідини і порада даром.

Години офісові: Щодня від 9. рано до 8. веч. В неділю від 10 веч. до 1.

PROF. DOCTOR SLOAN PITTSBURGH, PA.
СПЕЦІЯЛІСТ
408 SIXTH AVENUE Cor. Smithfield St.

ФІЛЯДЕЛФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, ЯКИЙ ЛІЧИТЬ У СПІШНО ХОРОБИ ЖОЛУДКА, ЛЕГКИХ, СЕРЦЯ, УТРОБИ І НЕРОК, РЕВМАТИЗМ, СЕКРЕТНІ НЕДУГИ І ВСІ ХОРОБИ КРОВИ СКІРНІ ВИЛІЧИТЬ В ЯК НАЙКОРОТШИМ ЧАСІ ТАК, ЩО НЕ ПОТРЕБУЄТЕ ПЕРЕРИВАТИ СВОЄЇ РОБОТИ. ХОРОБУ МАТИЦІ ЛІЧИТЬ без ОПЕРАЦІЇ

„Його офіс має нову машинерію до бадань і лїченя хороби. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лікаря. Перше відвідайте у него за дармо тому, щоби переконати се чи можна вилічити чи ні, позаяк найлїпшими хороби він не берась лічити. 17—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10 рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

ГАРНЕ, ЧИСТЕ І МОЛОДЕ ЛИЦЕ

надає Крем для Кляра. — Усуває сліди вугрів, прищів, плядий і плями. Пушка і мило $1.25

„Волосорість" для вивсканя густого і гарного волосся, запобігає випаданю волосся і вишить порші. Бутелька $2.00

„Вусорість" — для вусів і бороди — дає вусам гарний колір. Бутелька $1.00

Катар жолудка, болї в грудях, кашель і жолудку — газа в жолудку успішно лічить наш „Жолудковий Бальзам". Бутелька $2.00

„Геруґес" — скріплює слїду і енерґію, дає апетит і усуває недужність і опадність. Бутелька $2.00

Нервовість і безсонність — болї голови, успішно лічить наш „Успокоюючий Бальзам". Бутелька $2.00

„Чистотілець" лічить сверобелє скіри, сонну, плядї і прищі на тілї. Пушка $2.00

Коли терпите на якудуть недугу а хочете скоро і успішно помочи, пишіть сейчас, залучивши належитість, до Дисиної Медичної Лабораторії С. Михайла і жадайте подрібного катальоґа наших приватних лікарств. 25-11-6

ST. MICHAEL MEDICINE CO.
Carlstadt, N. J.
Dep. 10.

Пишіть нам адреси Ваших знакомих.

ДАРОМ КИШЕНЬКОВИЙ КАЛЕНДАРИК отримає кождий, хто замовить в книгарні „Свободи" книжок за 50 цент.

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НАДЗВИЧАЙНА ОФЕРТА

ДЛЯ ПОЛОВО ОСЛАБЛЕНИХ МУЩИН.

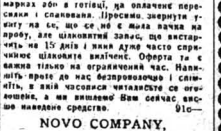

Потребуєте післати нам тілько 50 цент.

Осаблені половo мущини, як також і нервові, вилічуть ся зовсїм і раз на все через ужите средства „НОВО". С се, так сказати-б, чудове средство, яке вилічило вже тисячі хорих половo мущич. Наколи ви є половo хорі, наколи докучає Вам нервове зісслабленє, коли утратилисте мужеску силу, коли мастє ночнеталіє, зимні руки і ноги, біль голови, затверднене, дісловість, хоробу нирок або проводу мочового, неприємні сни, страх показати ся перед людьми, як то ви раз-б-ла..., вилічите ся при помочи средства „НОВО". Средство се зробить Вас в коротким часї сильними, здоровими і щасливими, так що будете могли уживати всїх приємностий житя. Щоби Вас о тім переконати, що „НОВО" средство справдї се зробить, вишлемо Вам ДАРОМ запас сего средства, що вистарчить на 15 днів, наколи вишлете нам свою адресу і назвиськи, як також 50 цент. в почтових марках або в готівцї, на покриєнє пересилки і сплоканя. Просимо зверхнє гляніту на се, що се не є мала пачка на пробу, але цїлковитий запас, що вистарчить на 15 днів і яка дуже часто спричиняє цїлковите вилїченє. Оферта та є важна тілько на ограничений час. Напишіть просто до нас безпровольно і спишіть, в якій часописі читаєте се оголошенє, а ми вишлемо Вам сейчас висше наведене средство. 91—

NOVO COMPANY,
Dept. 23, Box 4000
Philadelphia, Pa.

Даром! Даром!

КОЛЇЙОВИЙ ГОДИННИК

В СРІБНИХ, ГРУБИХ КОВЕРТАХ, закрутує ся на ґвинт, а фронту нікто дуже гуґле, так що нікоди не лїпе ся, устій увде на земли, а вовіть стане то общасом на се шкло і перекрутить ся на нїм і так воно не лїпе ся. Это є також дуже міцне і гуґле. Машиерія є чисто нікелєва, пнедає 11 ґлин. Сей годинник має від дуже чистих і голосних; нікоди не спізнить, за се Вам ґарантуємо. Сей годинник лічить на цїлу добу до вода а він таки буде ітн. За сей годинник нікоди не маєте чого боятись, бо він нікоди нї одної секунди не змилить; всь матеріял у нїм є добезьтовий. Тож не пожалуєте нікоди Ви його купите у нас менше за осаїн Сей годинник це Вас переживе. Дїтям його остаєте. Ми не хвалимо його, тільки пишемо то, що він варта. Ми знаємо добре, що это його купить, тоді будемо його хвалити перед своїми знакомими. Сиї годинників уживають кондуктера на зелїзницях, машиністи, контрактори і інженери; взагалї всякі прямісові люди. Отже, коли Ви хочете мати щось доброго, то радимо Вам дуже мало купіть, а ценно непожалуєте того. Сї годинники штрамно продають по $14.00, а нас тепер короткий час дістанете за $5.75. Подумайте над тим, кілько Ви гроший заощадите на тім. ДАРОМ даємо запасну дїлку нікелєвий ланцюжок, вартість $1.00. ДАРОМ даємо ексгарнїзу бруштинову, котра вартує $2.50. То всьо дапно зарок, хто купить у нас сей годинник за $5.75. Гроши згори не жадаємо тілько напишіть се оголошенє і вложіть до листа 25 цент. в марках а за товар гроші тоді зложите як Вам дорутять листар. Ірвай недовольств, гроші в тій хвилї звертаємо. Замовляя досилайте на адресу: 76—

AMERICAN SALES CO., 1926 Huron St., near Robey, Dep. 60, Chicago, Ill.

ПОТРЕБА МАЙНЕРІВ і РОБІТНИКІВ

до

КОПАЛЕНЬ ТВЕРДОГО УГЛЯ

в Archbald, Pa.

СТАЛА РОБОТА ЗАПЕВНЕНА.

Від часу отвореня майни в 1907 році не страчено ні одного дня на диспути між властителями а робітниками.

Голосіть до:

ARCHBALD COAL COMPANY
ARCHBALD,
PENNSYLVANIA.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Піддані аліянтів будуть служити в американській армії.

Посол Роджерс з Массачусетс вніс проект в державнім конгресі, на основі якого до американської армії будуть брати проживаючих тут підданих держав аліянтів, між ними і тих, що мають перші горожанські папери.

Засуд суфражисток.

Із заарештованих у Вашінгтоні суфражисток за демонстрацію перед Білим Домом суд признав винуватими шість і засудив їх на три дни арешту, або 25 долярів гривни. Всі шість згодили ся відсидіти в арешті.

Перше січове сьвято.

Нюйорське товариство „Січ", відділ Січової Організації Українців у Злучених Державах, устроює в неділю 15. липня б. р. перше січове сьвято у величавім парку „Велведер" в Норт Біч, Л. Ай. Підчас сьвята буде приграватн січова музика з Пасейку, Н. Дж. Парк отворений від 10. години рано до 12. в ночи. Вступ 25 центів.

Арешт українських соціялістів у Дітройт.

В Дітройт, Міш., арештовано 25 осіб за се, що відказали ся від реґістрації 5. червня б. р. Між арештованими є два Українці — М. Самотис і Мулик, члени Української Федерації Соціялістичної Партії. Обжалуваних боронить адвокат Йосиф Шульцер.

Справа убийника Рути Крюґер.

На судовім переслуханю в Больоні (Італія) Альфред Кокі признав ся, що убив Руту Крюґер. Він дусив її, щоби вона не могла кричати, та коли се не помагало, він кинув нею так сильно до підлоги, що дівчина сконала на місци. Він зараз постарав ся скрити трупа.

До Італії він відїхав 17. липня б. р. Прибувши до дому, він заявив, що втік з Америки перед заздростию жінки і перед війском. По якімсь часі удав ся до родичів жінки, де вже був лист з Ню Порку, в якім його жінка писала до своїх родичів, що „Альфред утїк з богатою 18-літною дівчиною. Родина пошукує за нею і визначила 1.000 долярів за її відайдене".

Губернор нюйорського стейту за посередництвом федерального правительства зажадав, аби Італія видала Коккія нюйорським властям. Як властиво се скінчить ся, покищо годі предвидіти, але адвокат, оборонець Коккія, заявив, що Коккі не буде виданий американським властям, навіть хоч він був натуралізованим горожанином Злучених Держав, бо Італія уважає його за свого підданого.

Один італійський офіцир, який під теперішну пору перебуває в Америці, заявив, що справа Коккія може пійти перед воєнний суд, а сей, коли докаже Коккійови провину, може засудити його на кару смерти.

Нюйорська суспільність з причини убийства Рути Крюґер починає негодувати на поліцію. Люди скликують збори і домагають ся, щоби віддалити від служби всіх тих полісменів, на яких лише впаде підозріне, що вони брали участь в убийстві..."

Адвокатка Анна Московіц написала до майора Мічеля лист, в якім говорить, що „проституція і торговля живим товаром все ще процвитає в місті". Вкінци жадає, аби нагляд над сею галузою суспільного порядку відібрати з рук поліції і детективів, а віддати особам, які безпосередно інтересують ся тими справами.

Бахметев оправдує розвязане думи.

Новий російський амбасадор у Вашінґтоні, Бахметев, оправдує розвязане російської думи.

„Екзекутивна власть думи — каже Бахметев. — перейшла в руки тимчасового правительства. Факт, що дума була вибрана на основах старого режіму, зробив неможливим дальше істнованє думи. Думу виберуть ся, але на основі нової методи: загального, рівного, тайного й безпосереднього права голосованя.

Російський іміґрант проектує для Росії новий державний прапор.

Російський іміґрант Дарій О. Хелдів в Ню Йорку придумав новий прапор для свобідної Росії і відніс ся до тимчасового правительства, щоби воно використало його проект, коли уважає відповідним.

Проектований прапор має червоне тло. По середині білими лініями нарисований гльоб, яко знак, що Росія володіє на обох земських півкулях. Гльоб обведений прозябаючими галузками, і з виминенем назв національностий, замешкуючих Росію. В середині гльоба находять ся букви: „В. С. Р.", що значить: „Великий Союз Російської Республики".

Рут каже, що війна скінчить ся в 1918 році.

Елігу Рут, голова американської комісії в Росії, яка тепер находить ся в Москві, на запит московських журналістів, коли скінчить ся війна, відповів:

„Я є того переконаня, що одинокою методою осягненя корисного мира є всесильна боротьба всіх аліянтів і піддержане армії зі сторони населеня. Коли се сповнить ся, тоді я певний, що війна покінчить ся в 1918 році".

Сподіваєть ся 5,000.000 каліх.

В Ст. Луіс, Мо., власти заарештували Петра Фордачевського, Поляка, натуралізованого американського горожанина, за плякат, який був виставлений у вікні його офісу. Фордачевський є властителем спілки „Форд Магнато" в Ст. Луіс, Мо. На виставленім у вікні плакаті було написано, що потрібно 5,000.000 долярів, аби вигодувати пять міліонів американських жовнірів-калік, які повернуть з боєвого фронту з Европи.

Хоче женити ся з дочкою бувшого царя.

Нюйорська газета „Русскій Голос" помістила таке письмо

„Прошу редакцию „Русскаго Голоса" подати мені адресу перебуваня Николая Романова і його родини. Я думаю, що тепер його доньки вже не дістануть предложень від заморських принців, і будуть змушені виходити заміж за простих російських селян. Я — російський чоловік і рішив предложити руку і серце старшій доньці Николая Романова. Боюсь лише, щоби тимчасове правительство не уважало се предложене за злочин. Я говорю відкрито і чесно, що хочу женити ся з Ольгою Николаєвною Романовою. — Я. А. Клапчук, Бакс 1077, Пуебло, Кольорадо".

Редакція „Русскаго Голоса" додає від себе: „Ніхто нікому не може заперечити робити предложеня женитьби одній або другій дочці Н. Романова. Їх адреса: Росія, Царське Село".

Жадає 10.000 долярів за недодержане обітниці.

Генри Бронштайн, молодий купець в Ню Йорку, вніс до суду скаргу на паню Стелю Шляйхкарн, жадаючи від неї 10.000 долярів за недодержане обітниці. Вона, будучи дівчиною, обіцяла йому, що вийде за нього „заміж, однак слова не додержала, бо вийшла за иншого.

„Бочка пива або страйк".

Робітники фабрики „Інтернейшенел Нікл Воркс" в Байоні, Н. Дж., рішили вийти на страйк, коли компанія не дозволить їм приносити до фабрики бочівки пива. Доси кождий робітник міг принести собі одну або дві фляшки пива, однак — як кажуть — се замало. Отже вони зажадали, щоби компанія дозволила їм приносити до фабрики пиво в бочівках, бо в противнім разі вийдуть на страйк.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

З Комарна.

Комарно, місточко в рудецькім повіті, над рікою Верешицею недалеко Дністра, в Галичині, пережило в сій війні дуже тяжкі хвилі. Найстрашнїйший був день 16. червня 1915 року, коли то російські війска, лофаючи ся з над Верешиці, підпалили місточко. Спалено дільниці польську і жидівську, українську дільницю оставлено. Жертвою огню впало 260 будинків; спалено половину міського, головно улицю Самбірську, цілий ринок і дві бічні улиці, — Шевську і Фіялкову, а також стару церкву, в котрій за панованя Росиян попи правили православні богослуженя для війска. Цегольня і кілька фільварків графа Ляндкороньского спалені. Найбільше потерпіли Жиди, бо крім спаленя їх домів уяято силою 20 осіб і замордовано за містом.

Тепер жите в місточку і околици тяжке, як і всюди там, де перейшла страшна війна, оставивши згарища, гроби і нужду. Перед війною населенє Комарна виносило понад 7.000 душ, а нині нема навіть 5.000. Культурного житя нема.

З часів облоги Перемишля.

Виїмок з листа Емілії Кривик з Вільча (передмісте Перемишля), писаного до п. О. Логина в Джерзи Сіти:,

Померло богато людий. І нам мало що бракувало, що не опинили ся на Йосафатовій долині. В часі облоги Перемишля ми лишили ся у Вільчу. Куль не бояли ся; як би була пожива, то цілими роками можна би було жити, але доскуляв голод. Одна курка коштувала навіть 60 корон, а яйце 1.60 К; кільограм цукру 24 до 30 корон, корець жита 200 корон. Люди їли кінське мясо, але відтак і того годі було дістати.

По упадку Перемишля настали для нас ще тяжші часи. Перед російськими жовнірами не було ні замку ні колодки, а було що відізвати ся, то зараз обкладали нагаями. У нас (Кривяків) взяли годинник; до Кравця прийшли брати коні. Він просить ся, що має богато поля до управи. На се жовнір каже: „Дай три пятки!" Кравець дав і вони пійшли. Другого дня прийшли инші і знову хочуть брати коні. Кравець каже, що він купив собі конї, але вони відповідають, що гроший не бачили.

„Дай 80 корон, то лишимо коні". Кравець знов заплатив, а третого дня прийшли знов инші. Москалі і таки забрали коні...

Біликови продав Москаль коня за 50 корон і зараз післав другого Москаля, а сей забрав коня без гроший. Коли яка газдиня не хотіла дати корови і замкнула її у хліві, то Москалі здерли стріху, корову в хліві зарізали, мясо забрали, а лишили лише шкіру і роги.

Було між російськими військами богато Українців (пізнати по мові), але ті, що правда, обходили ся з нами по людськи.

Куряче яйце коштує 7 корон.

Швайцарський „Журналь де Дженев" (з 14. цьвітня) доносить, що в Галичині панує така страшна нужда, що люди гинуть попросту з голоду. Одно куряче яйце коштує 7 корон.

Постанови супроти дезертирів.

В харківськім уїзді (повіті) ухвалено при поділі землі позбавити всяких прав тих жовнірів, які підчас революції здезертирували з фронту.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Лев Троцький про вартість російської революції.

На зборах петроградської ради робітничих і жовнірських делеґатів говорив Лев Троцький, який щойно приїхав з Америки до Росії. „Російська революція — говорив Троцький — рішає долю не лише Росії, але й Европи й Америки і мало що не цілого сьвіта".

Поділ Альзації і Льотарингії.

Берлінська часопись „Теґліхе Рундшав" доносить, що німецьке правительство згодило ся на поділ Альзації й Льотарингії між Прусію й Баварію. До Баварії крім Альзації прилучить ся також кілька повітів Льотарингії. Лише під сим услівем — заявив баварський заступник в парляменті і в комісії заграничних справ — Баварія згодить ся продовжати вседержавну політику.

На повисше рішенє соціялістичний „Форвертс" пише, що такою заявою не можна порішити так важної справи. „Ми хочемо — пише „Форвертс" — почути вже раз заяву від правительства, що без згоди народу не будуть рішати ся ніякі проекти поділу Альзації й Льотарингії".

Комісія для зредаґованя катехизму.

Католицькі часописі доносять, що папа Венедикт XV. робить приготовлени до видання нового катехизму. Кождий епископ має вислати до Ватикану по три примірники підручного катехизму, а тоді папа покличе найвизначнійших кардиналів і сьвітових катехитів, які на основі тих примірників мають виготовити один катехизм, зредаґований у латинській мові. По одобренню сього катехизму папою переложить ся його на всі инші мови.

25.000 жінок в Будапешті жадають права голосованя.

Телеграми доносять про великі демонстрациї 25-тисячної товпи в Будапешті, яка жадає загального, рівного і тайного права голосованя для женщин.

Виселенє Жидів.

Доносять з Кишинева (бесарабська ґубернія), що селяни заборонили Жидам проживати в селах Мелинець і Бочкоуці.

Справа польської армії в Росії.

В Мінску (столиця Білоруси) відбув ся польський військовий зїзд, який ухвалив, що зорґанізоване польського леґіону в Росії є конечне, але се можна довершити лише за згодою всіх польських товариств у Росії. Щоби зорґанізоване польського леґіону не було національним злочином, то йому треба надати слідуючі привілеї: Польський леґіон не може бути поставлений проти польських леґіонів у рядах центральних держав; офіцирський штаб польського леґіону повинен бути польський; польський леґіон підпадає під власть головного команданта російських військ лише в справах стратеґічних і можна його уживати лише на австро-німецькім фронті.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. О., Аліквіпа, Па. — Напишіть в сій справі до Українського Комітету на адресу: Росія. Українська Центральна Рада, Комітет галицьких заслапців, Володимирська 57, Kiev — Ukraine.

І. В., Ню Порк, Н. Й. — Ви мали дуже добру інтенцію, але Ваша допись вийшла поза рамці приличної полеміки, а крім того Ви за ту справу розписали сп занадто довго, бо все те можна було сказати у кільканайцяти стрічках. Пробуйте писати инші дописи і на инші теми, а в письмі не забувайте на своє власне достоинство. Нас тішить та обставина, що Ви є сьвідомий Українець і відчуваєте ті кривди, які нашому народови заподівають наші вороги. Кріпіть ся духом!

СЬМІШНЕ.

Ячний король.

До офісу театрального менаджера входить замашистий молодець і просить о занятє.

— До чого ти здібний? Штукар, атлет, чи що?

— Ні, я є Бог, ячний король. При кождім виступі я можу зїсти 3 тузини куряченок, 2 тузини качачок, а тузин гусячих.

— Гм... Алеж бо ми дасмо 4 представленя денно.

— То не робить для мене ріжниці.

— Чи ти годен за кождим разом стільки поїсти?

— Розумість ся!

— А знов в сьвята ми таємо представленя що години, то що буде в такім разі?

Молодий кандидат задумав ся:

— Но, то в такім разі я собі застерігаю наперед, що без огляду на се, як часто треба буде виступати на сцену, я мушу мати настільки вільного часу, щоби міг зїсти в готелю сніданє, обід і вечеру.

Перед виборами.

Василь до другого виборця:

— Щож, Іване, маємо як трох кандидатів; що ви про них думаєте?

— Та правду сказавши, се добірна шайка трох лотрів, але то щастє, що ми лиш одного з них виберемо.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЕРБИ, КОНН. Тов. „Запорожська Січ", від. 23, повідомляє своїх членів, що квартальний мітинґ відбудеть ся в неділю, дня 1-го липня, о 2-гій годині пополудни. На мітинґ повинен явити ся кождий член, бо буде ся рішати дуже важні справи. Котрі члени довгують а невиплачують своїх довгів, лишають суспільствані. Неявний ся член заплатить 50 цнт. кари. — Уряд Товариства.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В V. ДІЯХ

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН і 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМ. 30 ЦНТ., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА КОСТЮМЕРІЯ

Посідає великий склад першорядних народних руско-українських і иншого рода добрих костюмів як також потрібні прибори до характеризованя осіб, як: перуки, волоси, бороди, вуси, шапки і т. п. Річи ті виписуємо по дуже низьких цінах. В нюйоркських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до рола граючих на сцені. При замовленях треба присилати саме осіб і потрібних річий. Замовленя треба присилати що найменше 8 днів перед представленем на адресу:

MRS. E. UNORCHAK,
310 2nd Street, Jersey City, N. J.
Телефон: 514 Jersey City.

МАГНІТКИ, БОРОДАВКИ,

НАРОСТИ ЗНИКАЮТЬ В ВАШИХ ОЧАХ

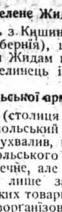

Заливайте уживане минимих ліків на магнітки і бородавки. Пішліть 50 центів жаркамп або мони-ордером на **ОВЕНСА ЛЯПІСОВИЙ ОЛІВЕЦЬ**, який дістанете відворотною почтою опісля. Без очікуваня і заводу. В случаю заводу або незадоволеня, дерпіть олівець, а ми віддамо Вам гроші того самого дня. Потрібно аґентів.

A. P. OWENS, 157 E. 47 St., Dept. A., New York, N. Y.

ІВАН БАБЯК

МУЗИКАНТ.

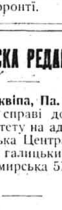

Приймає всякі замовленя, які поперетно принимав п. Павло Кедичка. 61c

Достарчає першорядну музику на весілля, балі, вінчки і походи по дуже умірнованих цінах.

Памятайте не адресу:
JOHN BABIAK,
138 Morris St.,
Jersey City, N. J.

Phone: 2317 Jersey City.

Памятайте на ключ: „СВІЙ ДО СВОГО".

DOCTOR MULLIN

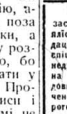

заступуючий на певне довіре спеціялїст. Можу рекомендацією 36-літне успішне лічене тисячів недужих. Без згляду на ріж недуги чи її довготревалість, вилічене є можливе у Старого доктора, коли инші Ваша недуга є до вилічена. Лічу всі недуги жолудка, легких, хронічні і секретні; кожна хвора: найнизші ціни.

ПОРАДА БЕЗПЛАТНА.

Години урядові: від 9. рано до 8. веч., в неділі від 10. до 2.

411 Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.
(напротив почти). 64-76

АДВОКАТ

E. MILES NORTON,
ATTORNEY AT LAW.

на цілий повіт Lake County, Ind. Toledo Office: 11th & Roosevelth St. Gary Office: 790 Broadway. Поручаємо його усім Українцям з сій околиці, бо він полагоджує справи покривдженим управедливо і за доступну ціну, а особливо недамовним. Наші народно-заможні справи полагоджує зовсім безплатно. В случаю потреби покликуйте ся на слідуючу адресу:

61c02

E. MILES NORTON, LL. D.,
790 Broadway, Gary, Ind.

ДАВНО ЗВІСНИЙ

Dr. Grey

з 30-літною практикою

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ У МУЩИН.

117 EAST 17th St., NEW YORK, N. Y.

недалеко площі Юнион Сквер.

Він вилічив вже тисячі людий, а рад би і Вас вилічити, як маєте яку скірну або кровну недугу, болі костий, черевну висипку, біль горла і губної ями, довголїтне сперблене, ослаблене нирок і міхура, запалене ядер, пропукнину, опухнене, ослаблене сила, нервовість, недокровність, слабу память або яку другу недугу спричинену ріжними неправильностями або перепрацьованєм. Без ріжниці як цього тревала недуга? Тоді не тратьте часу з цїлїм до добрих звісного і давно істнуючого офісу Д-ра Ґрея, де найдете скрах се, що найшли тисячі людий перед Вами, то є скоре приверненє здоровя, сили і житя. Як Вас попередний лікар не вилічив, то не зволікайте а прийдіть до мене сейчас. Послугуюсь методою ПРОФ. ЕРЛІХА 606 і 914 при затроєню крови у всяких случаях без болю.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00. ЦІНИ ДУЖЕ НИЗЬКІ.

Урядові години: від 9. рано до 8. вечер щодня. В неділі від 9. до 3. 52—

МИ НЕ ЛІЧИМО НЕВИЛІЧИМИХ НЕДУГ.

ЗАПЛАТИТЕ ЯК БУДЕТЕ ВИЛЧЕНІ.

Уживаємо найлучші системи в цїли вилїченя хронічних недуг.

СЕКРЕТНІ НЕДУГИ мочового проводу, перепиняне і долгашне віддаване мочи, як також запалене насїнного міхура, лічу з успіхом.

ОСЛАБЛЕНІ мущини! Чи Ви утратили мужеську силу і нерви, якими природа надїлає кождого мущину? Чи нема у Вас вже сили волї; чи утратилесте память і стали нервові. Коли так, то прийдіть до мене сейчас.

МІХУР і нирки: пороск, безпаственне віддаване мочи, безсонність, біл в плечах і кривах, нечиста моч — осаїнє; можу скоро мої лічене.

ВІДХОДОВА КИШКА, рана, гемороїди — лічу без операції.

ПРИЩІ у всіх їх відмінах, штивність вазів — лічу з успіхом.

Я не віро в лічене почтою, тому пришліть до мене, бо не буду відповідати.

Коли мешкаєте недалеко Ню Йорку, прийдіть до мого офісу, а я особисто вас оглину і скажу вам отверто, чи мож вас вилічити, чи ні.

Dr. FLIPPEN, 208 W. 42ND ST., NEW YORK. N. Y.

при 7-ій евені, над склепом з куфрами.

Урядує щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер; в неділю і сьвята рано від 10-ої до 1-ої пополудни.

ШЕКСПІР В ПОВІСТКАХ.

З російського перекладу М. В. КАРНЄЄВА.

—0—

ШЕЙЛОК.

(„Венецький купець").

(Дальше).

— Все моє і я сама — казала вона — належить тепер тобі. Все те віддаю я разом з отсим перстенем.

З тими словами вона подала Басаніеви перстень.

Миле признане Порції вельми одушевило Басанія. З великою повагою відбираючи від неї перстень, він закляв ся ніколи не розставати ся з ним.

При тих заручинах двох залюблених були присутними Нериса, домова подруга Порції, і Ґраціяно. Пожелавши Басаніеви і Порції щасливого весїля, Ґраціяно просив позволеня, щоб і він міг разом з ними звінчати ся.

— Я рад тому з цілого серця, — сказав Басіяно — але деж твоя наречена?

Ґраціяно признав ся, що любить Нерісу, подругу прегарної Порції, і що вона обіцяла вийти за нього, як лиш її друга вийде за Басанія.

— Чи правда се? — запитала Порція Нериси.

— Правда, — відповіла та — коли тільки згодите ся на се.

Порція і Басаніо охотно на се згодили ся і в один час повінчали ся.

Далї радість наших залюблених зістала затемнена листом Антонія, бо він містив в собі сумні вісти. Прочитавши його, Басаніо побілів наче смерть так, що Порція подумала, що він довідав ся про смерть свого дорогого приятеля.

— Які вістки перерізали так тебе? — запитала Порція.

— Кохана моя — відповів Басаніо — ніколи не доводило ся читати мені страшнїйших слів як нині. Коли я перший раз признав ся тобі в любови, я отверто сказав, що все моє богатство заключене в крови, але не сказав я тобі, що я маю великий довг...

Відтак оповів їй про се, що ми вже здаємо, як позичив він у Антонія гроші і на яких условинах дістав їх сам Антоніо у жида Шейлока. Оповівши те все, він прочитав їй лист від Антонія:

„Дорогий Басаніо, — писав Антоніо — всї мої кораблї затонили, а я не міг жидови заплатити на реченець довгу і нема для мене способу заспокоїти його; тому бажав би я ще перед смертию побачити ся з тобою... А впрочім, як хочеш"...

— Дорогий мій! — крикнула Порція — не трать ані хвильки, лиш чимскорше йди з помочию дорогому приятелеви. Я не хочу, щоби він з любови до тебе стратив хоч один волос з голови. Я готова в двайцятеро жертвувати більшу суму ніж довг, аби лиш вибавити твого приятеля.

І зараз Басаніо і Ґраціяно поспішили до Венеції, де застали Антонія уже в темниці.

Так, як минув реченець звороту гроший, то завзятий жид не хотів приняти від Басанія гроший, котрий хотів віддати за Антонія, але жадав уперто фунта мяса з тіла Антонія. Відтак назначено день, щоби перенести сю справу на суд перед венецького герцога.

В тревозї і нетерпеливости очікував Басаніо рішеня того суду.

Висилаючи до Антонія мужа, Порція не припускала, щоби справа приняла такий нерозумний характер. Думаючи, що все пійде швидко і щасливо, вона просила Басанія, щоби він вернув разом зі своїм приятелем, котрого бажала погостити. Тепер же стала тривожити ся, щоби справдї не пійшло зле Антонієви. Лишивши ся самою, стала вона думати-та укладати плани, чи не могла би вона стати учасницею у вибавленю з нещасти приятеля свого дорогого Басанія. Небезпека, в котрій знаходив ся Антоніо, так на всї подіала, що вона рішила удати ся до Венеції, аби там якнебудь зробити що в користь Антонія.

Порція була знакома з одним славним правником, Белярієм. Вона описала йому справу Антонія і просила о пораду та о прислане їй одежи, котру в той час носили адвокати.

Отримавши те і друге, Порція переоділа ся з Нерісою у мужеське убранє; сама наділа одежу адвоката, а Нерісу прибрала за писаря і не гаючись, удали ся разом до Венеції, куди прибули в самий день суду над Антонієм.

(Дальше буде).

КНИЖОЧКИ ПЛАТНИЧІ для Братств і Товариств до вписуваня місячних вкладок, можна дістати в друкарни „Свобода" по цїні 7 цнт. штука.

НА СЛУЧАЙ ХОРОБИ

зверніть ся до Проф. Овенса, найправнїйшого порадника і помічника у всяких нових і хронічних, мужеських і женських і секретних полових недугах. Через 37 лїт своєї практики в найповажнїйших случаях він набрав такої вправи, що лічить всякі хороби з чудесними результатами, а навіть там дає поміч, де другі не потрафили сего доказати. Він лічить успішно біль голови, горла, долинні, грудий, жолудка; зламане костий або ревматизм, кровані відходи, затроєнє крови, зверхні хороби і всякі инші недуги з повною запорукою без операції або різаня.

Його лікарська книжка, Самарянин або Провідник здоровя богато Вас о тім переконає. Пішліть 25 центів марками а дістанете один примірник відворотною почтою.

В його лікарській канцелярії находять ся електричні лікарські машини а в лабораторії помішено найдосконалїйше средство в хірурґічних дослідах, X-Ray машина, при помочи якої можна видїти всї внутренности чоловіка як на долонї.

Запамятайте його адресу:

Prof. OWEN, 221 E. 17th Street, Dep. 12., New York, N. Y.

Дописи.

З BROOKLYN, N. Y.

Ще про „Український День" в Бруклині.

В слід за дописию, поданою в ч. 67 „Свободи" (з дня 9. с. м.), додатково подаєть ся до відома, що крім комітету зі всіх товариств і братств, котрі заняли ся щиро збіркою в дни 21. 22. цьвітня с. р. і в слідуючих, аби як найбільше зібрати жертв для потерпіющих з приводу війни наших земляків, в значній мірі причинили ся збіркою слідуючої доброцїі: Василь Фейло, предсідатель товариства „Любов" з Сант Бруклин; Самуїл і Василь Подольські з товариства „Запорожська Січ" а Лонг Айленд; Мартин Дучемінський і Тимко Кузенко з Вудгейвен.

Висше згадані панове входили також в склад комітету „Українського Дня". Є се нагадним доказом, що бруклинські Українцї не є байдужні, а коли яка справа народна сього вимагає, то ставять разом в ряди до спільної праці. За се їм честь і слава!

За Комітет „Українського Дня":

о. Володимир Лотович, предс.;
Володимир Яськевич, секр. фін.;
Михайло Заверуха, касієр.

—o—

З CHICAGO, ILL.

Під розвагу нашого громадянства — поки час!

В недїлю (24. червня б. р.) роздавали коло наших церков ось-такі відозви (маніфестацї нам відозвы, літографовані, помущуємо без ніяких змін. — Ред.):

НА ВІЧЕ!!! НА ВІЧЕ!!!

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО!

Перше вічо Українських Жінок і Дївчат, в Шікаго відбуде ся в Недїлю дня 24-го червня о 2.00 год. по полудни в залі Рабе і Ольсен. Скрізь по сьвітї жінки організують ся... Чи ми Українські Жінки, і Дївчата, чи ми тільки одні остаємо по заду всього Жіноцтва у сьвітї??

Ні!!!

Ми Українські Жінки і дївчата зрозуміли вагу теперішної хвилї, не станем осторонь не будемо сьвідомо лишати ся на боку жертви, змагань наших сестер, братів за морем котрі власною кровию, терпінєм, голодом, здобувають красше життя для свого народа і цїлого людства. І в наших грудях ся горяча любов для України і для Рідного Краю!

Від нас Українського Жіноцтва ждають обдоте тепер, чим коли небудь перше. Тому прийдім на віче сповнити свій обовязок так, як в Українськім дни ми сповняли.

Памятаймо що нарід котрий не має цїлих Жінок, не може жити в світї. є

Комітет Укр. Жінок і Дївчат.

Мущинам вступ заборонений.

Се жіноче віче відбуде ся в церковній залї, де одинокими господарями (як він се сам заявив) є „Українськи Дієм" і звісний цїлій-шікагоській Українї о. Н. Струтинський. Ініціятерою того віча і головною референткою буде жінка нашого пароха, пані Е. Струтинська.

Згадане віче мало на цїли зорганізувати (властиво: ще більше розшарпати) всьо-наше жіноцтво в цїлій Америцї в так званий Жіночий Союз, який мав би бути запомогово організацією.

Цікава річ знати, що Вам, пані Струтинськи, таке, вдвоє ся в годину. Чи Вам може жаль, що урядники У. Н. Союза побирають платню за свою роботу, і Ви також хочете?... Чи Ви се робите дійсно з патріотизму, чи може хочете доведшти того ціла, яке розпочав був Ваш муж Николай по остатній конвенциї — що мав на думцї організувати другий Союз тут в Шікаго, а ту прецїнь, на котру нарід складав ся дїтами, закопати до гробу.

Пані Струтинська! Таж Ви такі літа в Америцї: де Ваша народна думка і добро народне? Коли Ви дійсно любите свій нарід, то прошу не роздирати його на ще більші шматки. Досить нас уже чужі дерли і друк, то чомуж свої, і то ще жінки, мають чужицям помагати у тій шкідливій для нашого загалу роботї? Пані всі народи жиють у згоді і народну справу поширають, а в нас цїлком инакше!

Ви, пані Струтинська, знаєте дуже добре слова Шевченка: „Розкуйте ся, братайте ся! У чужому краю не шукайте, не питайте того, що немає і на небі, а не тілько на чужому полї... В своїй хатї — своя и правда, і сила, і воля!" Чомуж Ви після тих слів нашого народного пророка не пєступаєте?

Чиж наше жіноцтво не є зорганізоване не запомогових організацїях? Таж і Ви самі належите до У. Н. Союза. Замісць заохочувати пани жіночий загал до спільної праці і замісць приєднати нові членицї до нашої найстарші і найбільшої організациї — Ви кокаєте Жу для свого рідного народу. Ви намагаєте ся відірвати всьо наше жіноцтво від У. Н. Союза, а забуваєте, що в лучности сила, що всі ми є дїтьми одної великої родини і повинні братати ся у чужому краю та єднати ся в один сьвідомий національний гурт, під одним — народним, сиьо-жовтим прапором.

Правда, нам, жінкам, треба своєї організациї, але організациї просьвітної, а не запомогової, бо запомогових організацій ми маємо досить і сотки з нас до них належать. А Ви, пані Струтинська, як хочете працювати для української жіночої ідеї, то праці, і поля до тої праці, знайдете доволї: лише беріть ся до того з отвертими руками, щиро, з патріотизмом, а не по бізнесовому. Не беріть собі приміру зі свого мужа.

Ті дївчата, котрими Ви тепер чваните ся, се праця не Ваша. Се праця і посьвята їх самих, бо вони через кілька лїт працювали над собою в Українськім Народнім Клюбі. Але вже недалекий той час, коли наш нарід тут в Шікаго пізнасть, яких він має проводирів, і скаже своє слово!

Коли робота тутешних проводирів має бути дійсно для народу, то робім всі враз; а як се робить ся для своїх власних амбіцій або з бізнесу (що вже нераз було!) — то на те місця дуже швидко забракне!..

Наш нарід не сліпий і дуже добре бачить, до чого воно у нас іде...

Членицї У. Н. Союза.

ПОЗІР! ТРЕНТОНЦІ! ПОЗІР!

Отсим зголошуємо всіх інтересованих, що і тепер збори Укр. Громади відбувать ся 8-го липня т. с. в недїлю о 6-ій годині вечером в домі Громади, 484 East Broadway, ріг 2-ої ул.

Всїх членів Українців, Товариства і Братства прошемо лише за численне, бо лише маємо дуже важні справи до обговорення. 76

Неодмінно взяти також право бути присутними.

Видїл Громади.

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подаємо до загального відома Українцям за сьвітї Рід Айленд, що показчик продаж. каміцї в Мелвіл, Р. Ай., відбуде ся **ДНЯ 4-го ЛИПНЯ 1917.**

Длятого запрошуємо всї українські товариства за сьвітї Рід Айленд до заскарої участи. Початок о год. 9-ій рано. 76 КОМІТЕТ.

Читайте українські книжки і газети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до аґентурні „Свободи".

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

СЕ ВЖЕ ДІЙСНО НОВІСТЬ І ТО НЕБУВАЛА!

Не той лиш сьвятий, хто все сумує;
Прилучно всякий і пожартує.

Тисне вас журба, давить вас горе, то возьміть дїл відради в руки наші книжочки, а найдете там лїк і раду на всякий сум і в кожду хвилю розвеселятесь.

Де найдеть ся наша книжочка, там пійде безжурна забава живо вперед і здоровий сьміх буде лунати зі всїх грудий.

А хочете забавити кромі себе також і других, то навчіть ся щонебудь з сеї книжочки і ставайте на сцену, сатирою та гомором розвеселяйте сумуючих і упавших на дусї; згори беріть всякі дорожи й бадуп, щоби сьвіт ішов не манівцями, а шляхом простим і чесним.

А хто на вас за „правду в очи" оскорбить ся, то не журіть ся і не зважайте ся. Правда ворогів має много, але вона все горою.

ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДАВНО ПОЖАДАНІ НАЙНОВІЙШІ

МОНОЛЬОҐИ

КНИЖОЧКА 1.

КУМА КАСЯ.
ВСЕ ЛИХО ЧЕРЕЗ БАБУ.
ФАКТОР СЛУГ.
ВСЕ ЧЕРЕЗ МАТРОНУ.
ПЕРЕХИТРИЛА.
ТОРГ О СЛУЖИЩУ.

ЦІНА ВСЬОГО 20 ЦЕНТІВ.

КНИЖОЧКА 2.

СОФРОН МОЧИМОРДА.
МОШКО ПЯКЕЦ.
ПЯПОПТИ СЕМЕНА.
ІЦИК КВАРГЕЛЬДУФТ.
ЛИХА ЖІНКА.

ЦІНА ВСЬОГО 20 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПОТРЕБА

МАЙНЕРІВ — ВИТЯГАЧІВ КОКСУ — ЛЄБРІВ

МАЙНЕРИ заробляють денно від $5.00 до $8.00; ВИТЯГАЧІ КОКСУ заробляють денно $4.00; ЛЄБРИ від $3.25 до $3.50.

Робота ся до одного з наших 60 шахтів в побережу Latrobe, Mount Pleasant, SCOTTDALE, Connellsville, Uniontown, Fairchance and Masontown, Pennsylvania. 64636

H. C. FRICK COKE COMPANY

Електро-медичні дослідники роблять хорим спеціяльну оферту.

Все разом, вінта, порада і бадане, а такою наколи вимагає потреба Х-лучі, хемічна аналіза і дослід циркуляциї крови за одного долара, зістала отся, через Д-ра Ф. Р. Варда, лікарського директора електромедиків, зроблена оферта для хорих і терплячих, які в слідуючих десять днях до него зголосять ся.

Електро-медичні лікарі, яких офіциальні кімнати містять ся в цїлім домі при 134 Іст 36-тій улици, ріг Лексінтон Евені і 36-тої улицї в Ню Йорку, зробили со преоплїшне длятого, аби кождому терплячому дати спромогу пізнати, що можна з теперішною новою і знаменитою електро-медичною системою не тільки в їх але і инших случаях доконати. Случаї недуги, ненадаючі ся до сеї системи курациї, не будуть приняті до курациї.

Бадане є найважнїйшою частию цїлої справи, коли недужа особа у електро-медичних лікарів сему підасть ся. Хоть се коштує лиш одного долара, є воно так само певне, як би пацієнт заплатив й більшу суму за бадане. Мущина, женщина чи дитина, хотяй би були найслабші, не мають підстави боятися ся піддатись баданю при помочи Х-лучів або електричности, бо бадане таке є цїлковито нешкідливе, без болю і спечиває в руках знатоків.

Знаменита електрична курация не може бути ані порівнана з давною електричною батериєю і звичайними електричними струями минувшини. В бюрах електро-медичних докторів приміняють ту саму струю електричности, яка осьвічує доми, гонить трамваї, яку приміняють ся всяких апаратів, за помочию котрих всяка небезпека і нещастє є виключені, а струї електрики переходять через тїло так ладно, легко і приємно неначе лучі сонцяні. Такі способи курациї є Х-лучі, Гай-Фреквенсї, Дарсонвалї, Діятермік, Овдія, Тесла, Статік, Індусед, Мортон Вейв, Куррент, Фарадін, Сінусоїдаль і инші струї, також Вібрацїйне-курация, Ультра Віолет, Актінік, сьвітлина курация, вдихуваня Озону, інгаляция медичних кромі богато инших курацій, яких коштї є так великі, яких навіть найбогатші не є встані понести, як то попередно нераз лучало ся.

Без найменшого відчуваня болю, тоді коли через тїло пацієнта переходить найсильнїйші струї електричні і без утрати сил, може пацієнт переконати ся, як лікар дотикає котрогонебудь части його тїла, або викликує електричні іскри з нього або заплатить напір до його тїла, або навіть притуливши до його котрогонебудь части тїла електричну лямпу її засьвітить — а через той цїлий час пацієнт не відчуває нїчого.

Діягноза і апарати до курациї хорих, які є уживані через Докторів-Медиків є всїлякого рода. Машини теперішні є скомплїковані з електричних апаратів — находять причину недуги з цїлковитою безпечністю. В заведеню тім доконано правдивого факту, що знанє і електричність до тої степени зістали підпесені і звязані так, що найслабша дитина чи інвалїд, своєю силою без найменшого страху і болю може видержати. Сила електричности зістає впроваджена у всї закутини тїла і в найслабший нерв чоловіка, без відчуваня через пацієнта нїчого иншого як тільки полекші. Апарат впускає в тїло електрику — в силї тисячів вольт — а мінях. Не потребує цїлком знимати убрання а також не треба обавлятись некорисних наслїдків.

Фімерескопійне Х-лучами бадане у Електро-Медичних Знатоків при 134 Іст 36 ул.

Др. Вард приводить до здоровля дуже хору женщину.

Через 25 лїт терпіла тяжко; лікарі стратили надію на виокуванє.

Пацієнтка пише до доктора Варда слїдуючий лист:

Мені навіть на гадці не було, аби я коли мала єще силу отсе сьвідоцтво написати, бо була певна, що уже в тім часї буду мертва і погребана — після осьвідченя многих лікарів, до яких я через послїдних 25 лїт в справі моєї недуги удавалась за порадою.

„Як Вам є знане се, що я страшила цїлковито мову; не булам нїколи в силї сердечно засьміяти ся нїм я прийшла до Ваших бюр в справі моєї астми і мойого катару пауц. Коли я хотїла пару слів виказати, мусїлам тяжко кашляти, що мені спричинило страшний біль в грудях. Тяжкий сухий кашель мучив мене ночами позбавляючи мене сну і спокою. При тім не могла я нїчого їсти, аби оминути зіпсуття жолудка, або принайменше частишому збираню ся газів і кваса жолудкових. Ноги мої були опухлі і зболілі, не було по правдї в моїм тїлї ані одної кісточки, яка би мене не боліла. Згубилам 40 фунтів на вазї, а моє положенє було одним з найкритичнїйших, так, що нїчого мене в моїм окруженю вісьм не інтересувало".

„Є всего пять тижнїв, відколи я прийшла до Ваших бюр на першу

візиту, і це можу сего висказати, яка, я була щаслива з подиву, наколи менї сейчас наступила полекша і то в так короткім часї. Можу тепер свобідно говорити, сьміяти ся — а навіть співати. Мій апетит є наново нормальний, і всї наслїдки погіршеня зникли. З часами почуваюсь до обовязку, всїм хорим і терплячим крикнути аби звернули ся до Вас, однак покищо я шаную свій голос і мову як найдорожший скарб, бо боюсь аби їх знова не утратити. Длятого пишу отсей лист в тій надії, що він дійде до кождої упослїдженої ізнюю будь недугою особи, які так само є нещасливі, як я була, і маю надію що і вони так само знайдуть сейчас полекшу як я".

„Желаю Вам з глубини душі, аби Ви як найдовше своє добре дїло провадили, яке Ви розпочали. Я є готова се кождого часу висьвітити.

(підписала)

Mrs. Alma Gerke,
1468 Bryant Ave.,
Bronx, N. Y.

Називає Д-ра Варда своїм добродїєм.

Тїшить ся, що його здоровлє зістало так скоро привернене. Приняв курацию мимо того, що на ню не радо задивляв ся.

До Публики:—

Послїдні шість тижнїв привернули мені притомність, як дорогоцїнним є, бути „здоровим". Моє занятє

приневолювало мене все стояти на ногах. В протягу часу попав я в недугу ніг через що я дуже терпів. Стратив я цїлковито апетит, ночім витерпілась також недуга жолудка. В жолудку збирало ся стало кваси і газы, а сухучи після болїв, які я мав в крижах і колїнах, отже виходило, що був то ревматизм.

Оголошенє електро-медичних дослїдників в часописях звернуло на себе мою увагу. Я не довірив дуже, коли Др. Вард, медичний директор, сказав менї, що він сейчас дасть менї раду. Однак вже перші приміненя курациї виказали цїлковиту правду його осьвідченя. Апетит поліпшив ся, мій жолудок поправив ся і я почав підносити на вазї. Наколи однак і болї в крижах, ногах і колїнах почали опускати я по тихонько перепросив Д-ра Варда за се, що передтим, то є перед розпочатєм курациї відносив ся з недовірєм.

Я не знаю жадного такого лікаря, котрого заслуги всїм недужим мущинам і женщинам між бим поручити крім него.

(підписав) George Kirchner,
P. O. Box 145.

Через чотири роки хора. За шість тижнїв відзискала здоровлє.

До Публики:—

Через чотири роки були мої колїна в кепскім станї, а невимовні болї попірались від плечий аж до ніг, що менї дуже докучало. Ходженє було дуже болючє і через се була я обезсилена. Жолудок мій ставав ся нерегулярним.

„Пробувала я користатись у богато лікарів, але обн уже раз положити тому всему конець, постановила я ще вкінця удатись до електро-медичних знатоків не длятого, аби зробити їм приємність але самій собі. Тепер я уже цїлковито здорова, а жолудок мій находить ся в добрім станї, мої колїна не болять мене уже, і я ходжу знов легко. Болї в моїх плечах зовсїм зникають, і я є певна, що ще кілька курацій цїлковито мене освободять з недуги".

(підписала) Анна Якобзен,
636 Пята Евеня.

Через пятнайцять лїт, великий біль голови.

Жінка пацієнта зістало через електро-медичне перетворенє, наколи инші лїкарі не підіймались сего.

До Всех Публики:—

„Через пятнайцять лїт була я у послїдженя сильним болем голови, який часом була до невиносимости. Цїлком безсила не була я всїлякими найти сну. Вечерами лягала я до ліжка з болем голови а рано вставала з тим самим болем. Крім того мала я болї в крижах а також терпіла я на жолудок в якім все збирали ся кваси. Я випробувала ріжні полекшуючі средства, однак полекші нїколи не найшла.

„Коли я терпіла раз удала ся до електро-медиків, які приміняли свою методу курациї, опорілим сейчас своїм мужови, він висьміяв з них. Але коли мій біль голови з кождим днем почав уступати, і я почала лїпше спати, мої крижі переставали болїти а також жолудок приходив до порядку, перестав він сьміяти ся.

„То, що Ваша курация на мені вчинила, подїлала, подїлає вона спевнїсти і на других, котрі терплять, і длятого зі щирого серця раджу кождому, як найскорше удати ся там на курацію і спробувати, поки ще час. Я є певна, що найдуть так само полекшу як і я.

(підп.) Dorothea Kannewischer.

Стратив масток, не було поведеня.

Як дві курациї зробили подив. Сьвідоцтво, яке говорить само за себе а Д-рови Вардови приносить признанє.

До Публики:—

„Почуте глибокої подяки і поважаня для електро-медичних знатоків, які менї більше добра зробили, як всї инші лїкарі, приневолює мене писати отсї стрічки:

„Уже від довшого часу я був хорий чоловік, був немічний і безсильний аби підняти якунебудь роботу, а до длятого, що мої пальцї все були на шпиці. До того всего-я відчував заведенє в ногах які були о-

платити, і раджу кождому терплячому мущині і кождій терплячій женщині, не тратити ані одного дня, аби сего знаменитого і поличного чоловіка не відвідати. —

(підписав) Peter Bitto,
203 Іст 95-та улиця.

Цїлий лївий бік був убезвладнений.

Лїчений чотири роки без осягненя помочи. Нові методи осягають скорий успіх.

До Публики:—

Майже чотири роки я терпів тяжко від докучливих болїв в грудній клїтцї з лївого боку. Я був також сильно нервовий; моя голова боліла мене безнастанно і я не міг спати. В послїдних двох роках сей стан погіршив ся. Я засїгав поради кількох лїкарів — один сказав, що се є астма, а другий довсїм не розпізнав недуги.

22-го мая я відїхав ся лїченю у д-ра Варда, в його інституті The Electro-Medical Scientists, від ч. 134 Іст 36-та улиця і по дворазовій візитї я почув ся значно лїпше. Тепер по несповна двох тижнїв я чувсь зовсїм добре і відсилаю своїх приятелїв і знакомих до д-ра Варда, бо уважаю, що він може зробити стільки добра для других що зробив і для мене.

(Підпис) Герман Поврацка,
59 Belmont Ave.,
Garfield, N. J.

СТОРІНКА „ПРОСЬВІТНОЇ КОМІСІЇ“ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

В. ЛУНКЕВИЧ.

З житя первісного чоловіка і сучасних дикунів.

Переклала
Олена Охримович-Залізнякова.

IV. КАМІННИЙ ВІК.

Ми довідали ся, що печерний чоловік готовив свої знаряди і оруже переважно з каменя; о металях, міди і зелізі він не мав ще жадного поняття. Від часів печерного чоловіка минуло много століть доки чоловік додумав ся виробляти ті предмети з металів. Цілий той час, в якім люди вживали камінних знарядів називає ся камінним віком. Печерний чоловік був отже чоловіком камінного віку, однак сей камінний вік ділить ся на: старий камінний вік і новий камінний вік. Печерний чоловік жив в старім, давнійшім

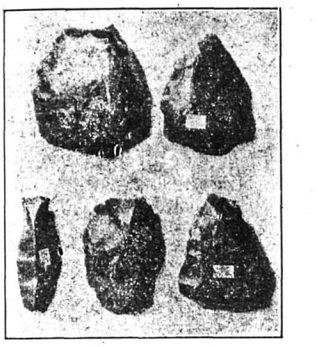

Кремінні знаряди до добування огня.

віці. Його камінні знаряди оброблені дуже грубо і цілком не відзначають ся красою, се по просту відповідно обдувані відламки кремеци. Пізнійше в новім камінним віці виробляли люди ріжні предмети більше штудерно; они вигладжували їх і обточували та старали ся надати їм не лиш більше практичности але і більше краси. Чоловік нового камінного віку стояв висше від першого не лише задля способу вироблюваня знарядів. Правда і він за приміром свойого попередника часто поселював ся в печерах, але треба припускати, що він умів уже будувати домівки із дерева, камени, торфу і инших матеріялів. На жаль наука покищо мало знає про ті будівлі; за те до наших часів доховали ся розвалини могил і склепінь в котрих люди ново-камінного віку хоронили своїх померших, заховали ся курганн з камінними гробницями, а навіть великанські памятники, котрі ставлено в ті часи над могилами вождів.

Внутр таких гробниць, курганів і склепінь знаходжено людські кістяки, а біля кістяків ріжнородне оруже і домашні начиня. Коли приглянути ся тим предметам, сейчас видно як далеко поступив наперед чоловік того часу в порівнаню з троглодітом. Ножі, пили, долота, топори, наконечники стріл і копій — всьо зроблене більше майстерно і гарно вигладжене. Серед знарядів лучають ся вже і черепки глиняної посуди, а часом і цілі начиня з випалюваної глини.

Декотрі з тих начинь зроблені дуже гарно, хоч видно, що роблені вони в руках; гончарський круг, при помочи котрого тепер виробляють глиняну посуду, ще не був тоді звісний.

Знаряди з часів камінного віку.

Коли істнували тоді горшки з випалюваної глини то треба припускати, що чоловік нового камінного віку умів вже варити страви, що не мож сказати про печерних людий, котрі, як ми чули вже, приплікали мясо на камінних шпитах, або прямо в попелі.

В гробницях нового камінного віку знайдено і ріжні предмети прикраси, як пацьорки, намиста, зроблені з янтаря (бурштину) і агату, кости або проверчених зубів ріжної звірини. Цікаве то, що находить ся богато зубів із собак. Видко, що в ту пору пес став ся вже домашним звірятем. Спочатку помагав він чоловікови на ловах, а при кінци ново-камінного віку мав і нові обовязки: стерегти стада домашних звірят, бо в ті часи успів вже чоловік заосмотрити ся в домашними звіратами — у него була рогата худоба, свині, а навіть, як припускають і коні.

Великі нагробні памятники з великанських каменів відкривають нам дещо нового з житя тих людий. Щоби поставити такий памятник, треба було спільної праці многих людий.

Чиж міг печерний чоловік-бродяга поставити щось подібного? Здаєть ся, що під ту пору, як первісні люди почали здвигати курганн і памятники над могилами своїх співплемінників, жили вже громадно, а їх організованими громадами управляли якісь патріярхи — старшини чи вожди.

В поодиноких племенах були вже звичаї і порядки, яких всі співплемінники мусіли придержувати ся і виповняти. Які були ті порядки — трудно тепер сказати.

Тепер хочу розказати вам те, що є звісне про житє наших предків то є тих людий, котрі замешкували простір нинішної України і Росії. На берегах Дніпра, Волги, Оки і инших рік знайдено в наносних покладах останки камінних та кістяних знарядів і начинь печерного чоловіка, а викопки з декотрих місцевостий полтавської та володимирської губернії показують, що ту на Україні були найстарші людські оселі. Давні то вже часи. В ту пору та Руси було так зимно, як тепер в північній Европі, або в Сибірі. Дикий кабан, північний олень, печерний медвідь і волохатий слонь-мамут — от компанія, з якою приходило ся жити нашому предкови. На них він полював, одягав ся їх скірами та живив ся їх мясом тай від них таки поживав часто смерти. Убоге і незавидне було його житє. Домашних звірят ще не мав, а ціле його житє проходило на мисливстві, риболовли та готовленю знарядів. Та і в тім не відзначав ся він особливим талантом. Його кремінні знаряди так само незугарні як знаряди печерних людий Франції чи Німеччини. Найрадше поселювали ся тоді люди в ярах, близько води і близько лісів, повних диких звірів та там де знаходив ся кремінь, потрібний на знаряди. Минали сотки, а навіть тисячі літ і надходила нова доба — ново-камінний вік з гладженими камінними знарядами. Але він не відразу настав, бо в природі все поступає поволи без наглих перемін. Люди по давному перебували в таких місцевостях, де можна було занимати ся мисливством та риболовлю.

Великі звірі — мамут і носоріг подибували ся чим раз рідше та за те кабанів, медведів, вовків і турів було по давному — богато. На них то полював чоловік новокамінної доби та приносив з ловів щораз то більше добичі; бо мисливські знаряди трохи поліпшили ся. Свої ножі, топори, копія та стріли почали люди чимраз старанійше оббивати, а навіть обтесувати і обточувати. Рибацькі спасти — острогу та вудку виробляли також майстерійше, а крім того повили ся сіти і скірані човники, тож річ ясна, що мож було занимати ся рибацтвом з більшим успіхом.

Та се ще не все: прибуло дещо нового і до питної посуди, бо чоловік придумав спосіб ліпити глиняні горшки. Що то були за горшки — не тяжко уявити собі. А зрештою і уявити не треба, можна поглянути, бо між викопками з тих часів лучають ся глиняні черепки, а навіть ціла посуда. Посуда та зроблена неумілою, кривобока і дуже виразна, хоч видно, що майстер хотів зробити ей як найгарнійше і прикрашував взяйть вмочками та цяточками. Хоч горшки були незугарні, але робили своє; в них держали воду, а може вже і страву вміли варити.

А тимчасом роки мінали за роками і новий новокамінний лік щораз більше відріжняв ся від старого. Як много всяких змін! Житє первісного чоловіка пішло так дуже на перед! В порівнаню до печерного чоловіка він виглядає і богатшим і сьмілившим і красшим. Свої знаряди та оруже не виробляє лише з кремеци, а уживає і иншого матеріялу прим. лискивця, лупака і т. п. Знаряди стають щораз більше вигладжені і пригідні до роботи. Дотепер знані знаряди стають все ріжнороднійші, а до них долучають ся нові як камінь до розтираня зерна, мотика, точило. З часом начинь ся чоловік вертіти камінь, а провертівши камінний топір чи мотику доробював до неї державо тай то не все по просту, часом з узорами. Йому вже замало мати вигідні і зручні знаряди, він хоче, щоби вони були і гарні. Длятого і виріжує він на топорищу голову медведя, північного оленя (рена) і т. п.

Замилуване до прикрас постійно розвиває ся. Поглянмо лише на глиняне начиньє, воно зроблене далеко пригожійше як передтим; і форма його більше правильна і узори красші та ріжнороднійші. В вільні хвилі занимав ся чоловік ново-камінної доби різьбою на дереві і кости і виробом ріжних дрібничок. Ковтки, перстені, кістяні та камінні пацьорки і фігурки з кости і глини знаходять ся поміж домашними знарядами мешкаюча новокамінної доби. На просторах України повикопувано богато предметів з тої доби.

Але ви спитаєте, чим занимав ся тодішний чоловік щоденно, як промишляв, щоби прожити на Божім сьвіті? Занимав ся мисливством та рибацтвом як і давнійше. Трудно сказати чи занимав ся він вже скотарством чи ні; учені кажуть, що домашні звірята, особливо рогата худоба появили ся у чоловіка аж при кінци ново-камінної доби. Певне лише то, що в ті часи були вже бодай в деяких околицях домашні пси і то дві породи, малі і великі.

Ще тяжше рішити друге питанє: чи занимали ся мешканці України в новокамінній добі рільництвом чи ні? Правдоподібнійше що ні. Правда, що серед тодішних знарядів знаходить ся сапа (мотика), але її уживали правдоподібно до викопуваня диких коренів, котрими живили ся; був і камінь до розтираня зерна, однак ним могли дробити насіне якихось диких ростин. От і все найважнійше з житя чоловіка ново-камінної доби. Як же далеко стоять від нас люди камінної доби! Они чужі для нас так зі способу житя як і зі способу думаня. А все таки як заглянемо між нинішних дикунів то побачимо, що там до нині панує камінний вік. Який небудь Австралієць, мешканець Огненної Землі чи Ескімо мало чим ріжнить ся від чоловіка ново-камінної доби. Так само ведуть вони кочівниче житє, не мають хат, а мешкають в лісах під голим небом, в печерах та яскинях, в щілинах скал. Ходить вони або цілком голі, або в звіряних скірах, живуть з мисливства і риболовства, а знаряди роблять з каміня та кости. Словом начеб стояли перед нами люди камінної доби. Видно, що ся доба ще не скінчила ся на земли. У одних народів вона вже давно минула і видає ся тепер їм дивною, а другі власне доживають її.

V. ЛЮДИ БРОНЗОВОЇ І ЗЕЛІЗНОЇ ДОБИ.

По камінній настала бронзова доба, а кілька століть опісля настала і зелізна доба. Такими назвами означають той час, коли чоловік почав виробляти знаряди вже не з каміня, а з бронзи і зеліза. Однак справа не мала ся так, будьто би камінна доба нагло перестала істнувати, а й місце заняла бронзова доба. Противно зміна камінних знарядів на бронзові, а потім на зелізні ішла постепенно і поволи, довершувала ся протягом цілих віків.

Першим металем, з яким познакомили ся наші далекі предки, було очевидно золото. Знали його вже в камінній добі. Але сего металю знаходили так мало, що могли виробляти з него лише деякі прикраси та і то дуже рідко.

Пізнійше зачали уживати міди і виробляли з неї не лишень прикраси, але і деякі знаряди. Побіч камінних знарядів почали появляти ся мідяні топори, молотки та стріли. Але мідь показала ся не зовсім практичним матеріялом; се метал досить мягкий і легко стирає ся. Нове відкритє вивело первісного чоловіка з трудного положеня. Він найшов олово.

Вироби бронзової доби.

І сей метал сам про себе нездалий до виробу начиня. Спробували стопити його з мідею і сплав показав ся дуже добрим. Два мягкі метали: олово і мідь перетоплені разом дали знаменитий, твердий і рівночасно дуже легкий до обробленя матеріял. То власне називає ся бронза. Почали виливати і кувати з неї ріжнородні оружа, знаряди та прикраси і загалом вся-

Польованє на мамута.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ НАРОДНА ДРАМА ЗІ СПІВАМИ В ПЯТЬОХ ДІЯХ.

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ!

СЯ КНИЖКА НАДАЄ СЯ ВПОВНІ ДЛЯ АМАТОРСЬКИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ВИСТАВ. ДО ВІДОГРАНЯ ПОТРІБНО ВСЕГО 8 ЖЕНЩИН І 7 МУЩИН. — ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК 30 Ц., ЗА 15 ПРИМІРНИКІВ $3.35.

Замовленя і гроші посилайте до:
„SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

НОВІСТЬ!
ПРАВДИВИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КРЕМ ДЛЯ ВОЛОСЯ ЛИЦЯ.
Молочне мило і лікарство для очищеня крови. Се є найлїпший лік проти сонячного опаленя, висипок, угрей, жовтих плям, прищів, зморщок, віснових знаків, лишаїв і тріскання скіри.
Найлїпше средство для очищеня і украшеня тїла, відмолоджуюче вигляд чоловіка. Ціна Крему і мила 75 цент. Лікарство $1.50, разом $2.25.
Висилаємо почтою по одержаню належитости марками або моні-ордером. До Канади 25 ц. дорожше.
SCHECHTER & CO.,
125 Orchard St., Dep. 15, New York, N. Y.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДУЖЕ ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА З 3-ОХ ДІЯХ
ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!
написав Антоній Ів. Нагорняцький
Ся книжка надає ся вповні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 8 мущин. — Ціна за прим. 25 цент., за 12 примірників $2.25.
Замовленя і гроші посилайте до:
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИНАХОДИ ПРИНОСЯТЬ БОГАТСТВО
Ми, як принимаємо до опатентованя винахід, то даємо контракт на письмі, в котрім РУЧИМО за осягненє патенту, або звертаємо нашу адекватську належитість.
Провірюванє, чи винахід надає ся до опатентованя полагоджуємо цїлком БЕЗПЛАТНО. Пишіть ще нині по УКРАЇНСЬКИ на нижшу адресу по всякі поради і поясненя, як і книжочку в УКРАЇНСЬКІЙ мові, конечно потрібну для кождого винахідника, котру висилаємо на жадане кождому ДАРОМ. 64-76
R. MORGAN ELLIOTT & CO.
патентові адвокати
717 Woodward Bldg. Washington, D. C.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ РЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Недужі мущини і женщини
ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!
З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРА СПЕЦІЯЛІСТА.
ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ЇЇ МОЖНА НАЙТИ
І вертайте правою дорогою до доброго здоровяя

PROFESSOR
Dr. ALDEN,
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA.
Години урядові: від 9-тої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6-тої до 8-мої.
В неділї від 10-тої рано до 2-ої попол.
ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли віддасьте ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Ваш ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровяя, защадять Ваш терпіня і усунуть всякі непевности.
Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне ґальванїзе. Все тут як найлїпше для недужих людий.
Сотки мущин і женщин уникнули операцій через посліднє застосованє найновійших научних метод.
Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпіньях і чуєте ся вірачні, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровяя, при приміненю найновійших метод у Женщин.
ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ
на ослабленє нервів, болї в крижах, втрату памяти, бите серце, слабість нервів, надумливість, приголомшенє, болї голови, дрожі, нервози, ослабленє тїла; болячки, скірні висипки, катар, пече Вас горло, болї жолудка і в крижах, болї горла, гарячку, сьвір, ревматичні болї, пріщі? Сї як і другі недуги є нервною правдою яка може нанести шкоду Вашому здоровяю.
Я лічив мущин і жінок через довгі роки. Ваші відповіди уповатиме Вас про мої спосібности і вповолить Вас, бо я помочу Вам в скорім часї. Я лічу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Памятайте, що нервам я повсїм свідомий. — Приходіть до мене сейчас, коли шукаєте помочи лікарської. Зволїйте в вечірнице. 46—
Prof. DR. WM. ALDEN, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

ХАТА ДАРОМ
І ЗАПЕВНЕНА РОБОТА

в їх фабриках, для всїх, що куплять малі фарми на наших посїлостях при стації, де находять ся сї фабрики. Фарми продаєсь на місячні легкі сплати, не більші від ренту.
25 до 35 центів на годину платять всїм робітникам, що хотять працювати.
50 ПОТРЕБА СЕЙЧАС.
Голосіть ся або пишіть по інформації сейчас до:
MERCHANTS BUILDING CORPORATION,
Dep. 5, Room 613, 220 Broadway, New York, N. Y.

ЧИ ВИ Є НЕДУЖІ?
МИ ЛЇЧИМО НАЙНОВІЙШИМИ НАУКОВИМИ МЕТОДАМИ І ЗАСТОСОВУЄМО НАЙЛЇПШІ ЕЛЄКТРИЧНІ МАШИНИ.
Мій 25-лїтний лікарський досвід дає менї право сказати, що я можу лїчити недужих лїпшим способом в дуже короткім часї і за невеликою оплатою. Можете лїчити ся і не переривати роботи. Коли Ви маєте секретну недугу, закажене крови, болї жолудка, недугу серцеву, ревматизм, ломане в крижах, болї носа і горла, то зверніть ся до мене. Не пишіть а голосіть ся особисто.

ПЕРША ПОРАДА ДАРОМ. — МИ ГОВОРИМО РІДНОЮ МОВОЮ.
Dr. Hunt, 261 W. 42ND ST., NEW YORK, N. Y.
при 8-ій авенї. 36—
Годинн приняти: від 9 рано до 8 вечер. в неділї до 1-ої в дня

кі предмети потрібні чоловікови в житю. З часом бронзові вироби дуже розповсюднили ся. Однак закорінена привичка давних віків держала ся ще серед тодішних людий. Рівночасно з бронзовими виробами попадали ся де-не-де топори з гладженого каменя, або наконечники стріл з кременя, кости і міди. З часом стрічали ся они чимраз рідше — бронза заступила їх цілком. Згодом відкрив чоловік і зелізо та впав на думку виробляти з него ріжні предмети.

Появили ся зелізні топори, копії і ножі. З часом переконали ся, що зелізо металь більше пригідний і практичний як бронза і почали виробляти щораз більше зелізних предметів. Бронзові і зелізні предмети мали однаковий успіх: і тих і других було досить богато. Здавало ся що бронза з зелізом борбу проведять, чим, мовляв, візьме верх, хто кого переможе. І стало ся так, як і повинно було стати ся, що зелізо вийшло з тої боротьби побідно і виперло бронзу на послідний плян. Бронзово-зелізна доба замінила ся на добу зелізну.

Де і коли зачали люди в перше вживати міди, бронзу, зеліза — поки що не знати докладно.

Напевно знають лиш то, що в ріжних краях і у ріжних народів зміняла ся каміння доба на бронзову, а бронзова на зелізну не в оден час. В Єгипті наприклад вже на шість тисяч літ перед Рождеством Христа*) знали, що то таке бронза. Знають, що каменний вік вже кінчив ся тоді в Єгипті. А щож робили тоді по инших частинах землі, хочби в Західній Европі, або у нас? У нас і в Західній Европі панував тоді печерний чоловік, або що найбільше чоловік новокамінної доби. У нас була ще каміння доба навіть і тоді, як в Єгипті вже знали зелізо, а відкрили його не пізнійше, як чотири тисячі пятьсот літ до уродженя Христа то, є 6400 літ тому, бож від уродженя Христа 1900, а як додати 1900 + 4500 буде 6400 літ.

Всі учені кажуть, що каміння доба в Европі закінчила ся найскорше на полудни то є в Італії і Греції. І коли в тих краях була вже бронзова доба, в Середній Европі знали лише камінні знаряди; але доказе зберегла ся каміння доба на далекій півночи.

Так само було і з зелізною добою. Від ту пору, як мешканець полудневої Европи, старинний Грек махував збрею з зеліза, а на заході первісний чоловік Німеччини і Франції вже поправав ся з камінними знарядами і почав обробляти бронзу — під ту саму пору по рівнинах і лісах теперішної України і Росії ородили дикі племена, узброєні кремінними топорами і стрілами з кости; припускають, що зелізний вік почав ся тут не скорше, як 800 літ перед уродженєм Христа, отже 1900 + 800 = 2700 літ тому.

До річи буде згадати, що на Руси не було особної бронзової доби. Тут по камінній добі, кажуть учені настала відразу зелізна. Річ в тім, що в курганах, розкиданих в великім числі на Україні і Росії знаходять ся перевважно зелізні предмети, а в старших самі камінні; бронзові вироби знаходять ся дуже а дуже рідко. Се і наслуває думку, що мешканець тодішної Руси перейшов відразу від камінних знарядів до зелізних.

Не будемо подрібно описувати житя-бута людий бронзової і камінної доби. Треба розказати лиш то, що найцікавійше.

З чого-ж і як судити про житє тодішних людий? Очевидно, що так, як судили ми про людий камінної доби.

Учені відкрили і розкопали богато нагробних могил і гробниць з часів бронзової доби. В тих гробницях знайдено множество ріжнородних предметів з бронзи. З них приходить ся судити про житє і обичаї тодішних людий.

Бронзовий меч.

Кости, старанно обчищені від попелу і тут знаходять ся звичайно в начиню з лихо випаленої глини. Побіч костий зброя покійника: гарний виплитий з бронзи, меч в деревляній обтягнутій скірою похві, рукоять прикрашена янтаром і бурштином, а ножик блискучою чорною смолою. Крім меча знаходено і инше оружє: копії з бронзовими наконечниками; бронзові сокири. Часом лежать порозкидувані бронзові прикраси: перстені, гузики, спрянки від поясів, ланцушки з бренькачами. Отже бачимо, що в гробницях знаходять ся ріжнородні бронзові предмети; всі вони зроблені дуже гарно і майстерно. Людям новокамінної доби ще і не снило ся про такі річи.

Коли старанно приглядати ся викопкам гробниць, то перш усего впадає в очи множество ріжнородної глиняної посуди. Горшки, миски, чаші і вази зроблені з більшим смаком і старанніймє, як у людий новокамінної доби. Майже всі прикрашені узорами, часом ріжнобарвними. Все се робили руками, бо люди бронзової так як і камінної доби не знали ще гончарського круга*).

В деяких гробницях знайдено кінську упряж прикрашену бронзою, в инших бронзові вудиці, а навіть серп і ручні жорна із каменю. Знайдено також ріблене бронзове ведро, на якім вирізьбив майстер цілий ряд ріжнородних фігур. Сі фігури представляють житє людий того часу: лови, управу землі, релігійні і воєнні походи, пирови при співі і звуках інструментів.

Зберім тепер в гільсть все те, на що вказують могильні знахідки, а станує перед нами звичаї і обичаї тодішних людий.

Люди сі лучили ся вже в більші гурти-племена і мали своїх начальників. Они занимали ся скотарством і рільництвом, любили мисливство і рибальство, ходили на воєнні походи; і порівняно до печерного чоловіка з камінної доби жили богато і вигідніє, в домівках знаходило ся богато бронзових предметів, жилітка хатна обставна. Говорити було у них досить розвинене, так само як і штука виробленя ріжних прикрас з золота, міди і бронзи; они уряджували торжества і мали якусь релігію, котра приказувала їх хоронити, або палити мерців на кострах та ставити гробниці і сипати нагробні могили.

Як далеко зайшли вже люди з того часу, коли царила камінна доба!

Щож принїс людям зелізний вік? Передівсім цілий ряд зелізних знарядів і оружа і се головне, бо дало чоловікови більшу власть над природою, над звірятами і над другими ворожими племенами.

Не є моєю задачею вичисляти тут всі роди грибів так з їдомих як і їдовитих, — бо то належить до ботаніки. Я згадаю тут тілько, про такі їдовиті гриби, які несьвідомі або мало сьвідомі люди так легко проминюють за їдомі і длятого з такої заміни виходить особливо для нашого сільського народу так богато нещастя.

Найзвичайнійший ростучий у нас по лісах їдомий гриб є гриб щирак (Boletus edulis). Він має ковб білявий, а шапку цівкулисту, грубу, гладку, ясно або темно брунатну. Є то гриб найбільше у нас збираний і уживаний чи то сам варений чи додаваний до ріжних приправ. Та на нещастє є дуже до него подібний їдовитий гриб чортів (Boletus satanus). Отже хто би не міг розріжнити з верхнього виду, нехай переломить їх ковб або шапку. У гриба щирака є вонь на переломі приємна, а барва позістає біла, підчас коли у гриба чортового є вона відражаюча, а біла грясть по зломаню червоніє, або сипіє, — взагалі зміняє краску.

Другий загально знаний гриб є наша губа печериця. Науково зове ся та губа платинник печериця (Agaricus campestris). Він має ковб і шапку білі, розте в тінстих й мокрих місцях, особливо під осінь. Плекають його також по інспектах. Та знов дуже подібний до него є їдовитий гриб аманіта (Agaricus phalloides). Він є також цілий білий, має притім білаві цятки на шапці, а годовна ріжниця, котру несьвідомі памятати повинні, є так само як у попереднього ріжниця лиш в тім, що смак і вонь має неприємний і зміняє краску на перекрою.

Третий рід з'їдомого гриба є грибмаслюк (Boletus luteus). Він має бронзову шапку як гриб щирак, однак єв є значно тонша, як у гриба щирака, та темно накраплена. З їдовитих є до него подібний гриб пятнистий (Agaricus pantherinus). Той має однак ясні цятки на бронзовім верху шапки, є крім того шапка його на краях якби позарізувана.

Четвертий з'їдомий гриб є сморж (Morchella esculenta) і подібний до него піструк з'їдомий (Helvella esculenta). Оба мають ковби білі, а шапки темно бронзові; рідшість ся лиш формою шапок, бо у сморжа є она яйцевата, правильно поморщена, а у піструка неправильна, фалдовата і горбовата. Дуже подібний є піструк підозрілий (Helvella suspecta). Той є дуже їдовитий, — а розпізнати його можна також лиш по неприємним смаку і немилім запаху.

Згадаю тут дальше про знані майже всім з'їдомі гриби а то: потяч або червоняк (Boletus regius) подібний до щирака, лиш шапку має блідорожеву, — дальше платинник рижок (ридзи, agaricus deliciosus), має ковб ясно цеглистий, а шапку помаранчеву з темними і ясними пругами, — дальше лишка або лисиця (cantarellus cibarius) має ковб і шапку жовті, — а в кінци щіткання жовта або барані ріжки (clavaria flava), має ковб грубий білий, а на його верху гребі наросли рожеві або жовтаві бородавковаті корчики. В кінци наведу еще знакомий нам всім їдовитий гриб платинник моримух (agaricus muscarius). Вигляд його є так характеристичний (шапка ясночервона з білими цятками) що хиба цілком несьвідомі могливи его проміняти за який инший гриб.

Бачильсмо отже, що з виїмком хиба гриба моримуха прочі їдовиті гриби суть дуже подібні до деяких з'їдомих так справді треба бути дуже обережним, щоб одні не заміняти за другі. Хто на зверхних виглядах грибів не розуміє ся, нехай старає ся їх розпізнавати переломивши, бо їдовиті гриби мають смак і запах неприємний, зміняють по розрізанню або розломленю свою барву на перекрою і розпадають ся, розлітають ся в короткім часі. Дїдане їдовитих грибів на людський організм обиляє ся в ріжний спосіб, а приходить оно звичайно не зараз, лиш щойно по ясних чотирох або і десятох годинах.

Перший признак затроєня є почуване обридженя, біль в животі і нудота, по котрих звичайно наступають блюване і гризь. Дальше приходять млости, заворот голови, омлїнє, часом судороги, корчі, занепад, а в кінци смерть. При затроєню мухомором приходять ті признаки один по другім скорше, а крім того роздражненє, дурійка, шал і падавиця, при котрій звичайно наступає смерть.

З огляду, що не все і не всюди при таких затроєнях можна дістати лікаря, длятого хочу тут описати домашні способи ратовання затроєних хорих бодай до того часу, поки лікар не появить ся.

Отож найнерішим стараннєм повинно тут бути видалене отруї з жолудка. Де лікар на місци, там сам лікар робить в тій цїли переполокання жолудка, т. є. закладає хорому через рот до жолудка грубу гумову рурку, котрою наливає ся до жолудка теплої води, а єго воду потім разом з спожитими стравами випомповує ся на верх. То повтарає ся кілька разів. Де однак лікаря нема, там треба випорожнене жолудка спричинити блюванєм, за помочию средств які суть під рукою.

Найзвичайнійші до того способи суть: ложка соли в пів шклянки теплої води; — пите літної води кілька шклянок одна по другій, а зараз потім скомотанє пальцем підвбіня або бічних луків перелику.

Дальшою задачею є скоре випровадженє кишками тих частий отруї, що вже перейшли з жолудка до кишок. В тій цїли дає ся хорому на перечищене средства, які лиш найдуть ся в дома під рукою, а іменно рицинновий олій, гірка сіль, сенес, румбарбар, — а передовсім треба хорому зробити ленитиву чи то гегарем чи гумовою помпою що найменше з одної літри води.

Доперва по видаленю грибів з жолудка і кишок можна приступити до властивого лїченя, котре з одної сторони має на меті неутралізуванє отруї в організмі, а з другої сторони запобігає грозячим житю чоловіка появам.

Відтруткою против затроєню грибами є гарбовина (дубник) а саме дубова кора, вербова кора, дубники, (Gallapfel) — котрі всі мають в собі дуже богато гарбникового квасу таннини. Треба отже на скорости спорядити вивар з тої кори або з дубінок і хорому дати пити ся. Дїдане гарбовини полягає на тім, що квас гарбниковий, містячий ся в гарбовині, лучить ся в кишках з їдовитими ростинними соками і творить з ними тяжко розпускаючі ся в організмі соли. Як би не було під рукою ані дубовини ані вербини, то могуть на разі ту саму службу зробити міцний несолодженний чай і несолоджена чорна кава. Де є близько аптика, там можна купити за кілька центів „таннини" (витяг з дубінок) розпустити в воді і той розтвір давати пити хорому. Проти затроєня мухомором є крім тих специфічним средством „атропіна", котра подає ся каплями; що однак можна дістати в аптиці на лікарський припис.

При тім всім лїченю головно звертати увагу на загальний стан хорого. Коли той хорий запаморочений, непритомний, як його живчик прискорений, неправильний або і не відчуваючий, (що вказує на зближаюче ся поражене серця), то треба хорого всіми можливими способами побуджати і оживляти. До того служать: чорна кава, рум, коняк, шампан, зливане студеною водою, фляшки з горячою водою на серце і до ніг, натиранє тіла, а особливо грудий, ручником або щіткою, прикладанє гірчиці в околици серця, до грудий і на підошви, левативи з оцту, нюхане амоняку, — а впрочім візвати лікаря, котрий може зарядити ще сильнійші средства.

При кінци мушу навести тут еще один дослід, який зроблено з їдовитими грибами. Ото доказано, що майже всі отруї, які находять ся в їдовитих губах і грибах, розпускають ся в воді. Коли отже будемо мочити їдовиті гриби довший час в воді, оцті або солоній воді, то можна ті гриби зробити не шкідливими. З того досліду виходить наука, що для забезпеченя від можливого затроєня непевними або підозрілими грибами треба їх перед варенем або смаженем намочити на якийсь час в оцті або соленій воді, — або спарити кипячою водою і витяги ті відлити.

*) Значить більше, як 7900 літ тому в 3000 літ уродженя Христа до нині більше як 1900 літ а сроку знали в Єгипті 6000 перед уродженєм Хр., отже 6000+1900=7900.

*) Гончарський круг зачали у жиняти деякі народи при кінци бронзової доби, инші в зелізній.

(Дальше буде).

Др. Сильвестер Дрималик.

ЗАТРОЄНЯ ГРИБАМИ, СРЕДСТВА ОСТОРОГИ І СПОСОБИ РАТУНКУ.

Рік річно читаємо в літі в часописях про затроєня їдовитими грибами чи то поодиноких осіб, чи навіть цілих родин. А скілько бувае таких случаїв, що о них часописи зовсім не доносять!?...

Тому познакомім ся хоч загально з прикметами грибів, пізнаймо появи затроєня та спосіб ратовання людий затроєних грибами.

Гриби або губи ростуть звичайно по місцях тінстих і вохких, а передовсім в лісах, виростають дуже скоро, але і гинуть скоро. Переважна часть грибів служить за поживу, позаяк мають в собі богато білковини так що давнійше ставлено їх майже на ріжні з мясом. Звичайно приправляють їх з мясом подібно як ярини, або уживають їх як додаток до ріжних страв длятлаги тим стравам приємнійшого смаку. Консервують їх або через засуваннє, або через намоченє в оцті.

READ THIS!

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЕ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА —СЕ СИЛА.—ПИШТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД Ст., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ! Dr. SPILLINGER

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за свої бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застрілені недугти можуть бути вилічені без ужитя ексцебуть ТРОЮХИХ ЛІКІВ при помочи електричних приладів. Рівночасно в богато таких случаях, які перерішні вимагали операції, можна цині вилічитись цілком лише тисячами способом без ужитя ножа.

Маю з посїдано найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до нутра і збадати згорілі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недугти. Другою машиною можу впровадити стрілі електричного світла в тіло і забити ними заразливі бакциї, які є причиною всіх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тілько нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого уважа за незнаного, не підіймаєть лїченя. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часі. ГОДИНИ офісові в понедїлки, середи, пятниці і суботи від годині 9-ої рано до 12-ої в полудне. У вівтірки і четверги від 9-ої рано до 8-ої вечером. В неділї від 9-ої рано до 11-ої перед полуднем.

DR. J. SPILLINGER,
158 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої елеви і суботою.

Читайте українські книжки і газети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи",

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ОДИНОКА АВТОМОБІЛЕВА ШКОЛА,
ІСТНУЮЧА ВІД 1905 Р., ДЕ УДІЛЯЮТЬ ІНСТРУКЦІЇ У ВАШІЙ РІДНІЙ МОВІ.

Наша довголітня репутація і велике число вдячних листів від наших учеників, дає нам право сказати, що наша школа є одинокою, з якої Ви будете вповні вдоволені. Ми учимо після найновійші методи лїченя автомобілями всяких моделів, як також вчимо направляти усі части механізму машини. Маємо сеи власний гараж при школі, де можете розпізнатися з ріжними машинами. Зголосіть ся особисто і упевніть ся про правдивість наших слів. Наш інструктор має сертифікат зі свого механічного образованя, затверджений властию. ПОВНИЙ КУРС $15.00. Час науки неограничений. Наш

Спеціяльний курс для женщин.

INTERNATIONAL, SCHOOL OF AUTOMOBILES,
147 East 40th Street, Dept. 52, New York City.

СРЕДСТВО НА ПОРІСТ ВОЛОСЯ.

УСПІШНЕ І ПРИРОДНЕ ЛІЧЕНЄ ЗОВСІМ ДАРОМ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ, ОБОХ ПОЛЇВ.

Чи Вам випадає волосє? — Чи Вам волосє сиїє зачасно? — Чи вони є тверде і лиїке? — Чи маєте порпаї або сверблене скіри на голові? — Чи Ви є лисі або лисієте?

Коли дозлаєть Вам побіч вимієнї терпіня, не замедлуйте їх, а сейчас у суньте. Зголїкане є небезпекою. Жадайте нашу ілюстровану книжку: „Кілька фактів про плекане волосє" (написану визнаними европейськими спеціялістами).

Хочемо переконати Вас, на наше ризико, що метода Кальвакура є найуспішнійшою в поєднане вимїнених до вигідностях. Для вимїнено Вам дозвол ваччу „Кальвакура" № 1 враз з кимночкою кождому, хто пришле свою адресу і здалучить 10 цент. на наши ресиляи. 136с—

Вирізте поняший купон і вишлїть ще нині в листі до: Union Laboratory Box 501, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 501, ENION, N. Y.

Здалучаю 10 цент. на пересилку і прошу висилати мені сейчас Ваш „Кальвакуру" № 1 за $1.00 і Вашу книжку.

ЕДІСОН

ПАТЕНТ Но., інкорп., котрий здобуває до правних властий всіляні ВИНАХОДИ до ОПАТЕНТОВАНЯ, ПОВІДОМЛЯЄ ВСІХ ВИНАХІДНИКІВ, що ТУТЕШНИЙ РЯД ПОШУКУЄ ВОЄННІ ВИНАХОДИ для ужитку на суші і мори. Спосібність має кождий і не мусить бути сотизелем. Всякі винаходи можуть бути через нас предложені РЯДОВИ до провірення або ЗАКУПНА. Пишіть до нас по українськи і жадайте БЕЗПЛАТНУ ліcту ВОЄННИХ ВИНАХОДІВ до:

EDISON PATENT CO. Inc.,
256 BROADWAY, NEW YORK [9V.]

З фірмами тої самої назви не маємо нічого спільного.

Загальна недуга,

стверджене утроби, нестравність, запір а навички, утрудненє травлене — заставляють недужого в дуже прикре положенє. Хотячи услугти сї долегливости і запобігти їх наслїдкам, а варівно зміцнити цілий організм, належить уживати

Severa's Balsam of Life

(СЕВЕРИ БАЛЬСАМ ЖИТЯ)

Средство скріплюючо-лїчниче.

Цїна 75 центів.

Хто сумнїваєсь об сім, нехай перечитає поняший лист.

„Щиро дякую Вам за Севери Бальзам Житя. Терпів я дуже на ослаблене жолудка і не мав зовсім апетиту. Всї ті терпіня уступили по ужитю лише одної фляшки Севери Бальзаму Житя. Прошу оголосити сей лист в часописях, щоби подібно терплячі люди, дізнали ся о сім ліку".

Пані Пагаш з Мока, Віс.

Севери Ліки можна купити в аптиках. Просимо допоминатись правдивих виробів Севери, відкидуючи всякі наклепні і підробленї препарати. Коли у місцевій аптиці не можна купити, то вишле Вам на замовленє

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Др. КАУФМАН, спеціяліст ДО МУЖЕСЬКИХ НЕДУГ.

Завдяки моїм новим машинам і маю скоромогу лїчити недугти скорше, чим другі лікарі. Ті недугти, котрі вершє лїчено по місцевим, тепер можна вилїчити в одним тижни.

УТРАТУ СИЛ. Ми лїчимо новими средствами, котрі дають розвісні висліди в короткім часі.

СТРИКТУРУ ми лїчимо спеціяльною методою і в короткім часі осягає ся бажаний успіх.

ВЕРІКОЦЕЛЇ ми лїчимо електричними машинами з більшим успіхом.

ЗАКАЖЕНЄ КРОВИ. Ми уживаємо нової методи для лїченя сеї недуги. Очищуємо ваш організм з нечистої крови і тим способом скріпляємо Ваше здоровлє.

Уживаємо проф. Ерліха 606 і 914. В часї лїченя можете продовжати свою роботу. ПЛАТНЯ ЗА ЛЇЧЕНЄ УМІРКОВАНА. 69чс76

Години приняти: від 9. рано до 8 веч.) в неділї від 10. рано до 1. полудн.

Dr. CAUFFMAN,
602 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

ВІД РЯДУ ЛІТ МНОГО УКРАЇНЦІВ З РОБІТНИЧОЇ КЛЯСИ, ПРИХОДИТЬ ДО МОЄ ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

Я є СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ВСІХ СЕКРЕТНИХ НЕДУГ

ДЛЯ МУЩИН

Лише

і початкуючих і застарілих.

Не зволікайте! Лїкарьки опіки в офісі Д-ра Брайна з увіреновий цїлі. Приладнуючи сам ліки. 64—

Прийдіть до Д-ра Брайна вперед і заощадіть собі час, гроші і болї.

МАЮ 30-ЛІТНУ ПРАКТИКУ.

„Практика творить досконалість".

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН. При першій візиті старий ДР. БРАЙН може сказати Вам як можна вилїчити Вас в можливо найкоротшім часї і за ну ціну.

В нашім офісі говоримо Вашою мовою.

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City

Офіс отворений від 9. рано до 8. вечер.
В неділї від 9. рано до 1. полуд.

Elias Rosenthal АДВОКАТ.

ЗВІСНИЙ УКРАЇНЦЯМ В АМЕРИЦІ

302 Broadway, 13th floor NEW YORK, N. Y.

Практикує понад 25 літ в тутешних судах і перепроваджує всякі справи з успіхом.

ВИ ПОВИННІ МАТИ ГАРНЕ І ЗДОРОВЕ ВОЛОСЄ. Уживайте Karatol Stimulus Tonic, який запобігає випаданю волося, усуває порпаї, сверблене скіри на голові і причиняєсь до росту гарного і здорового волося. Karatol Stimulus Tonic є найлїпшим средством для волося для мущин і женщин.

Спеціяльна оферта: Одна фляшка $1.00, 4 фляшки $3.00.

Висилайте замовленя і гроші до: 75—87

Karatol Laboratories, Dept. 622,
BOX 1076, BINGHAMPTON, N. Y.

ДЕНТИСТ (зі Львова) DR. EMIL EICHEL 49½—1st Ave., (cor. 3rd St.) New York, N. Y.

Виробляє зуби з золота 22-каратового, які виглядають як Ваші власні, плюмбує зіпсовані зуби і вириває зовсім без болю. Робота чиста і гарантована а так дешево, що оплатить ся Вам і здалека приїхати. Години офісові від 10. рано до 9. вечером (крім пятниці), а неділю від 10. рано до 2. полуд.

ДЛЯ ВАШИХ ПІТНІЮЧИХ СТОП, ВІДПАРЮЮЧИХ СЯ І НЕПРИЄМНОГО ЗАПАХУ НІГ! Не потребуєте вже довше терпіти і видавати гроші на такі средства, котрі Вас неміч лили, а тілько ще нині напишіть до нас, а ми вишлемо масть „RAPTUS", котра Вас вилїчить раз на все по кільнадцяти ужитю. $5.00 нагороди дамо тому, хто нам удовідомить, що наше средство не є найлїпшим. Цїна одного долара десять центів ($1.10). Пишіть лише 10 цент. на висилку, а гроші заплатите по одержаню.

Адресуйте: RAPTUS CO., 1920 WABAUSIA AVE., Dept. 11, CHICAGO, ILL.

ПОТРЕБА АГЕНТІВ! 70-79